



BIULETYN INFORMACYJNY

ISSN 2300-4347

80-850 Gdańsk, ul. Rajska 6 ♦ tel. +48 58 321 84 84 ♦ www.gdansk.enot.pl ♦ e-mail: sekretariat@gdansk.enot.pl

Nr 26 - kwiecień 2019

Pomorskiej Rady Federacji Stowarzyszeń Naukowo - Technicznych NOT w Gdańsku



GALA FINAŁOWA XXII edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości

str. 4

Spis treści

Kalendarium	2	Łoża Ekspertów	
Prof. dr hab. inż. Jacek Namieśnik 1949-2019	3	Zagrożenia związane z oddziaływaniem składowiska zwanego hałdą na środowisko	30
Wydarzenia		Ogród deszczowy - od pomysłu do realizacji	33
Posiedzenie Rady Programowej RPS „Pomorski Port Kreatywności”	3	Weto parlamentu europejskiego dla spalarni i składowisk odpadów - kierunek „zero waste economy-gospodarka wodorowa”	35
Z życia Pomorskiej Rady		Metropolia Trójmiejska Gdask-Gdynia-Sopot 100 lat rozwoju systemu transportowego	37
Finał XXII edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości	4	Jakość w pomorskim	
Finał XLV Olimpiady Wiedzy technicznej	6	Modele doskonałości jako podstawa promocji jakości. Przegląd rozwiązań światowych - cz.1.	39
Spotkanie z Wiceprezydentem Miasta Gdańska	7	Klub Technika	
Wybrane najważniejsze problemy transportowe woj. pomorskiego - kolejne spotkania ekspertów	8	Jak budowaliśmy S7.....	44
Zmieniamy się dla Państwa - ciąg dalszy	9	Zapowiedź wydarzeń.....	45
Sprawozdanie z działalności PR FSNT NOT w Gdańsku za rok 2018	10	Repertuar Sceny Teatralnej NOT	46
Stowarzyszenia Naukowo -Techniczne			
Stowarzyszenie Elektryków Polskich.....	22		
Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa ..	25		
Stowarzyszenie Geodetów Polskich.....	26		

Kalendarium

05 lutego - Posiedzenie Zarządu PR FSNT NOT w Gdańsku	08 kwietnia - posiedzenie Kapituły Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości
21 lutego - Klub Technika- Jak budowano drogę S7	12 kwietnia - konferencja inauguracyjna SRWP 2030
25 lutego - posiedzenie Kapituły Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości	23 kwietnia – posiedzenie Zarządu PR FSNT NOT w Gdańsku
26 lutego - debata o przyszłości transportowej	24-26 kwietnia - konferencja Nowoczesne Technologie w realizacji projektów inwestycyjnych transportu kolejowego Jurata
27 lutego - Gala XX edycji Plebiscytu Złotego Inżyniera	
27 lutego - posiedzenie Zarządu	
07 marca - Gala XXII edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości	
20 marca – posiedzenie Zarządu oraz posiedzenie Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku	
22 marca - seminarium dla laureatów etapu regionalnego XLV OWT	

Profesor dr hab. inż. Jacek Namieśnik 1949-2019

14 kwietnia odszedł Profesor dr hab. inż. Jacek Namieśnik, Rektor Politechniki Gdańskiej. Przedwczesna śmierć Jego Magnificencji jest wielką stratą dla pomorskiej braci technicznej. Jego troska o rozwój polskiej, pomorskiej myśli technicznej, pozwalała nam mieć nadzieję na budowanie prestiżu pomorskiej edukacji i ciągłe wzmocnienie pozycji naszej Politechniki. Wielokrotnie mieliśmy okazję podejmować współpracę i realizować projekty, których celem była popularyzacja i

rozwój techniki, innowacji, edukacji i upowszechniania wiedzy w dziedzinie nauk technicznych.

Ze smutkiem pożegnaliśmy Profesora Jacka Namieśnika 17 kwietnia, odprowadzając Go na miejsce spoczynku wraz z licznym gronem współpracowników, przyjaciół i sympatyków.

Cześć Jego pamięci!

Zarząd Pomorskiej Rady

Wydarzenia

Posiedzenie Rady Programowej Regionalnego Programu Strategicznego „Pomorski Port Kreatywności”

W dniu 4 kwietnia 2019 odbyło się wspólne posiedzenie Rady Programowej Regionalnego Programu Strategicznego w zakresie rozwoju gospodarczego „Pomorski Port Kreatywności” oraz Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości. Spotkanie otworzył i wprowadzenia do tematu obrad dokonał Mieczysław Struk, Przewodniczący Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości, Marszałek Województwa Pomorskiego.

W trakcie obrad poruszane były:

- koncepcja utworzenia Pomorskiego Funduszu Społecznego;
- aktualny stan przygotowań do organizacji jubileuszowej edycji konkursu o Nagrodę Pomorską Gryf Gospodarczy;
- potrzeba modernizacji rynku pracy w Polsce – informacja i komentarz do odpowiedzi Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej na stanowisko Pomorskiej Rady Przedsiębiorczości;
- promocja gospodarcza przedsiębiorstw, uczelni oraz samorządu.

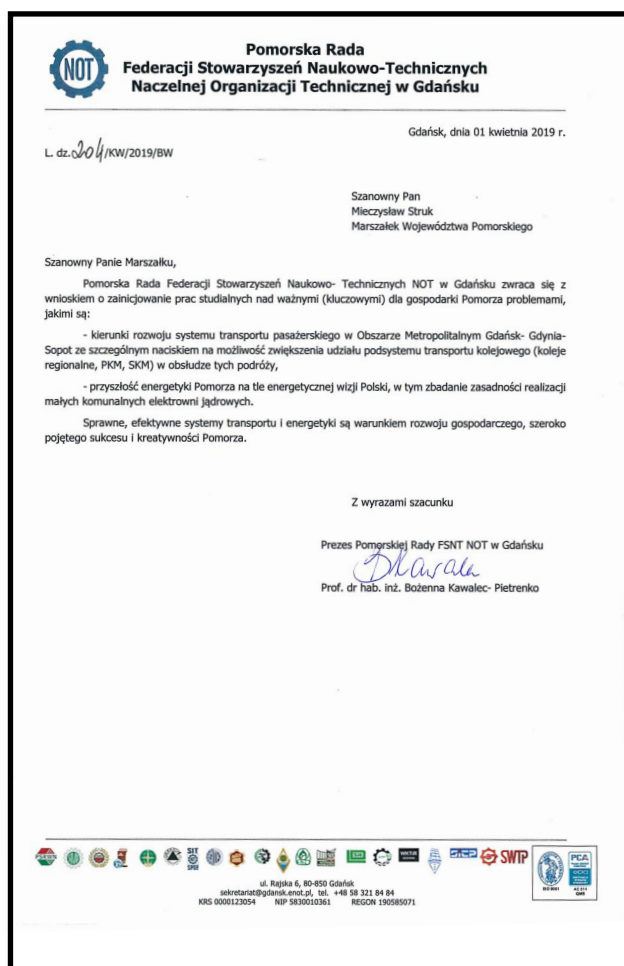
W spotkaniu wzięli udział Wiceprezes Zarządu Pomorskiej Rady FSNT NOT Jan Bogusławski oraz Sekretarz Zarządu Waldemar Zieliński. Przekazano informację o debatach na temat przyszłości transportu w województwie pomorskim organizowanych przez NOT- pierwsza odbyła się 26 lutego b.r. z udziałem Wicemarszałka Ryszarda Świńskiego, kolejna planowana jest z udziałem przedstawicieli samorządów gmin Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia- Sopot.

Jan Bogusławski przedstawił treść pisma skierowanego do Marszałka Struka w którym Pomorska Rada FSNT NOT wnioskuje o zainicjowanie prac studialnych nad kierunkami rozwoju systemu transportu pasażerskiego w OM GGS oraz nad przyszłością energetyki Pomorza na

tle energetycznej wizji Polski (w zał.)

Sprawne, efektywne systemy transportu i energetyki są warunkiem rozwoju gospodarczego, szeroko pojętego sukcesu oraz kreatywności Pomorza.

JB



Z życia Pomorskiej Rady

Po raz XXII uhonorowano pomorskie organizacje wyróżniające się wysokimi standardami zarządzania projakościowego



W dniu 07 marca odbyła się uroczysta Gala wręczenia nagród w Konkursie o Pomorską Nagrodę Jakości.

Niewątpliwie jest to jeden z najważniejszych oraz najstarszych konkursów dotyczących obszarów jakości na terenie województwa pomorskiego, którego patronat objęli: Wojewoda Pomorski, Marszałek Województwa Pomorskiego, Prezydent Miasta Gdańska, Prezydent Miasta Gdyni, Prezydent Miasta Sopotu oraz Prezydent Miasta Słupska.

Głównym organizatorem Konkursu, od początku jego istnienia, jest Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku, zaś współorganizatorem a zarazem jednostką oceniającą kandydatów do Nagrody jest Polski Rejestr Statków S.A.

Jak co roku, uroczystości towarzyszyła Konferencja z cyklu „Jakość i innowacje w rozwoju Pomorza”. Referaty wygłosili eksperci z zakresu zarządzania jakością:

- prof. dr hab. Małgorzata Wiśniewska - Przewodnicząca Kapituły Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości oraz dr hab. inż. Piotr Grudowski, prof. nadzw. PG - Wiceprzewodniczący Kapituły „Modele doskonałości i korzyści z nimi związane”,
- mgr Anna Wendt, Wydział Zarządzania i Ekonomii, Politechnika Gdańska „Rola nagród jakości w rozwoju regionu”,
- dr. inż. Witold Pokora, Sekretarz Komitetu Polskiej Nagrody Jakości „Polska Jakość w 100-lecie odzyskania Niepodległości”.

Powyższe referaty dostępne są w wydaniu specjalnym Biuletynu Informacyjnego Pomorskiej Rady, poświęconemu XXII edycji konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości - publikację można pobrać na stronie www.gdansk.enot.pl.

Po części konferencyjnej wręczono dyplomy i statuetki przedsiębiorstwom i organizacjom, które spośród uczestniczących w Konkursie, wyróżniły się najwyższymi standardami zarządzania projakościowego.

Z każdym rokiem praca Kapituły konkursu staje się coraz trudniejsza, bowiem ubiegające się o nagrodę przedsiębiorstwa i organizacje reprezentują coraz wyższy poziom jakości zarządzania.

Kapituła przyznała 8 Laurów i 9 wyróżnień w 5 kategoriach: mikro, małe, średnie i duże przedsiębiorstwa oraz organizacje publiczne.

Przyznano Indywidualną Pomorską Nagrodę Jakości oraz Nagrodę Specjalną im. Eugeniusza Murczkiewicza- założyciela Konkursu.

Dodatkowo wręczono wyróżnienia przyznane przez: Wojewodę Pomorskiego, Marszałka Województwa Pomorskiego, Przewodniczącego Sejmiku Województwa Pomorskiego, Starostę Starogardzkiego, Polski Rejestr Statków SA, Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego i „Pracodawców Pomorza”.

KATEGORIA MIKROORGANIZACJE

Srebrny Laur Jakości - Pętla Żuławska Sp. z o.o.
Wyróżnienie - LKK Sp. z o.o.

KATEGORIA MAŁE ORGANIZACJE

Złoty Laur Jakości – Zakład Hydrauliki Siłowej HYDRO-MECH S.A.

Srebrny Laur Jakości – EL-MARK Sp. z o.o.
Wyróżnienie – PPFK PROFARM Sp. z o.o.
Wyróżnienie – Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno-Spożywcze S.A. Rënk
Wyróżnienie – MURKAM Leon Czerwiński

KATEGORIA ŚREDNIE ORGANIZACJE

Złoty Laur Jakości – PPHU Polipack Sp. j.
Srebrny Laur Jakości – Trec Nutrition Sp. z o.o.
Wyróżnienie – Spółdzielnia Mieszkaniowa „Suchanino”

KATEGORIA DUŻE ORGANIZACJE

Złoty Laur Jakości – Lacroix Electronics Sp. z o.o.

KATEGORIA ORGANIZACJE PUBLICZNE

Złoty Laur Jakości – Zespół Szkół Łączności w Gdańsku
Srebrny Laur Jakości - Samodzielny Publiczny Specjalistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Łęborku
Wyróżnienie – Szpitale Pomorskie Sp. z o.o.
Wyróżnienie – Uniwersyteckie Centrum Kliniczne
Wyróżnienie – III Liceum Ogólnokształcące w Gdyni
Wyróżnienie – III Liceum Ogólnokształcące w Gdańsku

INDYWIDUALNA POMORSKA NAGRODA JAKOŚCI IM. PROF. ROMUALDA KOLMANA

Tadeusz Skajewski, właściciel firmy Temis & Spawmet

POMORSKA NAGRODA JAKOŚCI IM. EUGENIUSZA MURCZKIEWICZA

Vivadental Sp. z o.o.

NAGRODY DODATKOWE

Wyróżnienie Marszałka Województwa Pomorskiego - Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Bolesławowie oraz COPERNICUS Podmiot Lecznicy Sp. z o.o.
Wyróżnienie Przewodniczącego Sejmiku Województwa Pomorskiego - ZUS Oddział w Gdańsku
Wyróżnienie Wojewody Pomorskiego - Zakład Produkcji Materiałów Budowlanych Kazimierz Ginter
Wyróżnienie Polskiego Rejestru Statków S.A. - Uniwersyteckie Centrum Kliniczne
Wyróżnienie Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego - Pomorskie Hurtowe Centrum Rolno - Spożywcze S.A. Rënk
Wyróżnienie „Pracodawców Pomorza” - Renova Sp. z o.o., PPU Creon Sp. z o.o., Copernicus Podmiot Lecznicy Sp. z o.o., Szpitale Pomorskie Sp. z o.o., MURKAM Budowlane Leon Czerwiński, PPFK Profarm Sp. z o.o.
Wyróżnienie Starosty Starogardzkiego - Zespół Szkół Rolniczych Centrum Kształcenia Praktycznego w Bolesławowie.



Zdjęcia: Kosycarz Foto Press

Finał XLV Olimpiady Wiedzy Technicznej

Olimpiada Wiedzy Technicznej jest najważniejszym projektem organizowanym nieprzerwanie od 1974 roku przez Naczelną Organizację Techniczną, skierowanym do młodzieży.

W styczniu br. w Domu Technika NOT w Gdańsku po raz 45 odbyły się zawody II stopnia (okręgowe). Udział w nich wzięło 15 uczniów z województwa pomorskiego, wyłonionych na podstawie eliminacji szkolnych, które odbyły się w październiku 2018 r.

W dniu 22 marca Pomorski Komitet Okręgowy OWT w Gdańsku zorganizował seminarium podsumowujące zawody okręgowe. W spotkaniu udział wzięli uczniowie, przedstawiciele szkolnych Komisji OWT, Zarządu Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku oraz Departamentu Edukacji i Sportu Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego.

Podczas spotkania wręczono dyplomy potwierdzające udział uczniów w XLV Olimpiadzie jak i podziękowania dla Szkolnych Komisji OWT za zaangażowanie w przeprowadzenie etapu szkolnego Olimpiady. Przewodniczącą Pomorskiego Komitetu OWT dr inż. Andrzej Skiba dokonał podsumowania ostatnich edycji Olimpiady.

W dniach 12-14 kwietnia br. w Kaliszu odbyły się zawody Ogólnopolskie, wzięło w nich udział 63 uczniów. Województwo pomorskie reprezentował uczeń Zespołu Szkół Łączności w Gdańsku Błażej Teclaw. Komitet Główny OWT 23 kwietnia 2019 r. wyłonił laureatów XLV edycji Olimpiady.

W grupie elektryczno-elektronicznej 13 laureatów zaś w grupie mechaniczno-budowlanej 11.

Kolejna XLVI edycja Olimpiady Wiedzy Technicznej tradycyjnie ruszy we wrześniu z początkiem nowego roku szkolnego.

Olimpiada jest finansowana przez Ministerstwo Edukacji Narodowej.



PO



Spotkanie z Wiceprezydentem Miasta Gdańska

W dniu 12 lutego br. odbyło się spotkanie wiceprezydenta M. Gdańska p. Piotra Grzelaka z Przewodniczącym Rady Dzielnicy Wrzeszcz Górny p. Arkadiuszem Kowaliną, któremu towarzyszyli m.in. p. Bogdan Sedler—Prezes Fundacji Naukowo-Technicznej „Gdańsk” i p. Jan Bogusławski—Wiceprezes Zarządu Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku.

Tematem spotkania było „czyste powietrze” a ściślej temat spalania odpadów komunalnych w procesie utylizacji plazmowej w odróżnieniu od spalania rusztowego zastosowanego w realizowanej aktualnie spalarni w Gdańsku Szadółkach. Zaletą spalania plazmowego jest dokładniejsze spalanie bardzo toksycznych (rakotwórczych) związków chemicznych (dioksyny i furany). Dodatkową korzyścią jest uzyskiwanie wodoru w procesie utylizacji plazmowej. Będzie on wykorzystany jako paliwo w autobusach napędzanych ogniwami paliwowymi.

Prezes Fundacji N-T „Gdańsk” przekazał Panu Prezydentowi obszerne materiały dotyczące omawianej problematyki.


Zasugerowano Zarządowi M. Gdańska podjęcie działań w kierunku budowy spalarni plazmowej w Gdańsku (jako projektu pilotażowego) w miejscu likwidowanej spalarni Port Service w porcie gdańskim lub w innej lokalizacji (np. na terenie oczyszczalni „Wschód”).

Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku żywo interesuje się jakością powietrza, które wdychają mieszkańcy metropolii gdańskiej. W sprawie tej zorganizowano narady:

- konferencja naukowo-techniczna „Wpływ jakości środowiska na zdrowie Pomorzan” (Gdańsk 21.05.2015);
- Konferencja naukowo-techniczna „Zeroemisyjna gospodarka odpadami – czy to możliwe?” (Gdańsk 11.09. 2018);

Naczelna Organizacja Techniczna, z racji swych zadań statutowych, jest zawsze gotowa do współpracy w dziedzinie ochrony środowiska.

JB



**Pomorska Rada
Federacji Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych
Naczelnej Organizacji Technicznej w Gdańsku**

Gdańsk, dnia 04 lutego 2019 roku

Ldz. 08 /KW/2019/DN

Szanowny Pan
Mieczysław Struk
Marszałek Województwa Pomorskiego

Szanowny Panie Marszałku,

Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku wraz ze Stowarzyszeniem Inżynierów i Techników Komunikacji RP, w związku z rozpoczęciem nowej kadencji władz samorządowych województwa, przedkłada niniejszym propozycję współpracy w zakresie opiniowania, doradztwa oraz sporządzania ekspertyz dotyczących programowania przedsięwzięć w zakresie infrastruktury transportowej województwa pomorskiego, ze szczególnym uwzględnieniem Obszaru Metropolitalnego Gdańsk-Gdynia-Sopot.

Naszym zdaniem istnieje szereg barier, wpływających na zmniejszenie efektywności wydatkowanych środków przeznaczanych na rozwój systemu transportu, które wskazywaliśmy w trakcie trwania kampanii wyborczej do władz samorządowych.

Zwracamy się do Pana Marszałka z propozycją odbycia spotkania z przedstawicielami Samorządu Województwa oraz Obszaru Metropolitalnego, w trakcie którego członkowie naszych organizacji mogliby zostać zapoznani z aktualnymi planami rozwoju komunikacji oraz problemami ograniczającymi ich skuteczną i terminową realizację.


Mając do dyspozycji szerokie grono naszych ekspertów i specjalistów, spotkanie takie mogłoby być platformą wspierającą władze samorządowe w wypracowaniu optymalnego modelu rozwiązań komunikacyjnych dla naszego regionu i realizacji zadań w ramach Zintegrowanych Inwestycji Terytorialnych.

Gdyby zechciał Pan Marszałek przyjąć nasze zaproszenie, to budynek Domu Technika będący siedzibą Pomorskiej Rady, wydaje się być najwłaściwszym miejscem dla odbycia takiej **Debaty o Przyszłości Transportowej w Województwie Pomorskim** w bieżącej kadencji samorządu, zaś najodpowiedniejszym terminem mógłby być **wtorek 26 lutego** br. w godz. popołudniowych.

Wyrażamy głębokie przekonanie, że nasza propozycja spotka się z pozytywną reakcją Pana Marszałka.

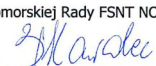
Z wyrazami szacunku i inżynierskim pozdrowieniem

Prezes Stowarzyszenia
Inżynierów i Techników Komunikacji RP
oddział w Gdańsku




inż. Włodzimierz Kubiak

Prezes
Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku



prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec-Pietrenko

ul. Rajską 6, 80-850 Gdańsk
sekretariat@gdansk.enot.pl, tel. +48 58 321 84 84 / fax. 58 301 11 38
KRS 0000123054 NIP 5830010361 REGON 190585071



Wybrane najważniejsze problemy transportowe województwa pomorskiego - kolejne spotkania ekspertów

Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku i Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji, nawiązując do ostatnich wyborów samorządowych, uznały za wskazane kontynuowanie debat na tematy związane z problemami transportu w województwie pomorskim oraz w Obszarze Metropolitalnym Gdańsk-Gdynia-Sopot (patrz str. 3 wystąpienie do Marszałka Województwa Pomorskiego).

Celem tych debat będzie zapoznanie się z zamierzeniami w zakresie transportu planowanymi przez Samorządy województwa i gmin wchodzących w skład OM GGS oraz wymiana poglądów w zakresie planowania, programowania, projektowania i realizacji przedsięwzięć z ekspertami NOT reprezentującymi tę dziedzinę.

Spotkanie, które odbyło się 26.02.2019 r. w Domu Technika w Gdańsku otworzyła prof. Bożenna Kawalec-Pietrenko, Prezes Pomorskiej Rady, witając m.in. Ryszarda Świłskiego Wicemarszałka Woj. Pomorskiego, Krzysztofa Czopka Dyrektora Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego, Prezesa Szybkiej Kolei Miejskiej Macieja Lignowskiego i przedstawiciela Pomorskiej Kolei Metropolitalnej Tomasza Konopackiego.

Proces realizacji i zamierzenia rozwojowe PKM przedstawił p. Ryszard Świłski wskazując na rolę jaką ta kolej odegrała i odgrywa w „przybliżaniu” do Metropolii Trójmiasta, Kartuz i Kościerzyny wraz z sąsiadującymi gminami. Kolej ta otworzyła nowe obszary dla lokalizacji budownictwa mieszkaniowego, przemysłowo-usługowego a także poprawiła dostęp do atrakcyjnych, turystycznie i rekreacyjnie, terenów Pojezierza Kaszubskiego. Wicemarszałek przedstawił także stan prac i perspektywy wdrożenia biletu metropolitalnego.

Wiceprezes Zarządu Pomorskiej Rady Jan Bogusławski przedstawił główne problemy publicznego transportu zbiorowego w OM GGS do których należą:

- spadek przewozów pasażerskich w aglomeracji (w latach 1989-2016 z 430mln/rok na 310 mln/rok) oraz spadek udziału SKM w obsłudze podróży pasażerskich w tych latach z 21% na 13%;
- spadek udziału publicznego transportu zbiorowego w obsłudze podróży pasażerskich z jednoczesnym wzrostem udziału samochodów osobowych w latach 2000 – 2015. W transporcie zbiorowym w Gdańsku z 39,0% na 32,1% w Gdyni z 58,5% na 36,0%. Udział samochodów osobowych wzrósł w tym czasie w Gdańsku z 38,0% do 41,2% a w Gdyni z 41,5% do 51,5%.

Wiceprezes podkreślił spadającą atrakcyjność publicznego transportu zbiorowego ze względu m.in. na zmniejsza-

nie się prędkości komunikacyjnej (np. w Gdyni z 22,5 km/godz do 14,9 km/godz.). Wprawdzie czas podróży (do pracy i nauki) samochodem osobowym też się wydłuża ale i tak jest o połowę krótszy niż w transporcie zbiorowym. Efektem jest wzrastające zatłoczenie ciągów ulicznych ruchem samochodowym w godzinach szczytu.

Średni czas podróży do pracy w Gdyni transportem zbiorowym wzrósł z 36,0 minut do 39,2 minut, a samochodem osobowym z 18,0 minut do 21,7 minut.

Zahamowanie tego niekorzystnego trendu wymaga budowania szybkich środków publicznego transportu zbiorowego (szybka kolej miejska, szybki tramwaj ew. inne) do obsługi nowych obszarów budownictwa mieszkaniowego (Gdańsk Południe, Gdynia Zachód). Konieczne jest też wykorzystanie rezerw przewozowych SKM i PKM a także konsekwentne wdrażanie priorytetu w ruchu dla ulicznych środków transportu zbiorowego.

W dyskusji do niektórych kwestii odniósł się Marszałek Świłski a także zaproszeni goście i eksperci wskazując m.in., że konieczne jest stworzenie w pełni zintegrowanego systemu transportu obejmującego wszystkie podsystemy w OM GGS – publiczny transport zbiorowy, transport indywidualny. System ten powinien być oparty o wspólną w metropolii politykę komunikacyjną. Zebrani wskazali na potrzebę organizacji kolejnych debat na temat transportu.

Obrady prowadził Prezes SITK Włodzimierz Kubiak. Poinformował, iż NOT i SITK chce potraktować te debaty jako formę współpracy z Władzami regionu i zapowiedział, że kolejna debata dotyczyć będzie wybranych zagadnień transportu pasażerskiego w OM GGS.

Notatkę ze spotkania otrzymali: Mieczysław Struk – Marszałek Województwa Pomorskiego, Ryszard Świłski – Wicemarszałek Województwa Pomorskiego, Krzysztof Czopek – Dyrektor Departamentu Infrastruktury Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego oraz eksperci z dziedziny transportu.

JB

Zmieniamy się dla Państwa - ciąg dalszy

Z wielką przyjemnością zapraszamy Państwa do nowych sal konferencyjno szkoleniowych: Sali Konstruktorów, zlokalizowanej na parterze oraz do Sali Specjalistów, mieszczącej się na piętrze. Przygotowaliśmy nowe sale konferencyjne w odpowiedzi na zapotrzebowanie, którymu przy istniejącej infrastrukturze nie byliśmy już w stanie sprostać. Tym samym, obecnie dysponujemy aż 7 salami, wyposażonymi w rzutniki, dostęp do wi-fi i klimatyzację.

Na wydarzenia, organizowane w naszym Domu Techniki, pomoże Państwu trafić unowocześniona informacja multimedialna- na parterze budynku, po lewej stronie, wyświetlamy dla Państwa aktualności i plan eventów, konferencji oraz szkoleń w danym dniu.

Mamy nadzieję, że te działania ułatwią Państwu korzystanie z naszych zasobów oraz trafienie na interesujące Państwa wydarzenie.

BW



DOM TECHNIKA NOT W GDAŃSKU

OFERUJE WYNAJEM:

- ◆ SAL KONFERENCYJNYCH I SZKOLENIOWYCH
- ◆ POWIERZCHNI WYSTAWIENNICZYCH
- ◆ POMIESZCZEŃ BIUROWYCH

W DOSKONAŁEJ LOKALIZACJI W CENTRUM MIASTA, W POBLIŻU DWORCA PKP ORAZ PKS

KONTAKT: tel. 58 321 84 01, e-mail: administracja@gdansk.enot.pl

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI POMORSKIEJ RADY FEDERACJI STOWARZYSZEŃ NAUKOWO - TECHNICZNYCH NOT W GDAŃSKU za rok 2018

I. INFORMACJE OGÓLNE

W roku 2018, drugim roku XIX kadencji Pomorskiej Rady, odbyło się 9 posiedzeń Zarządu oraz 3 plenarne posiedzenia Rady w dniach: 22 stycznia, 14 maja oraz 13 grudnia.

W grudniowym posiedzeniu Pomorskiej Rady brał udział Wiceprezes Zarządu Głównego Kamil Wójcik. Głównym tematem spotkania z przedstawicielem Zarządu Głównego było przedyskutowanie możliwości inwestycyjnych i modernizacyjnych Domu Technika, w związku ze zmianą wielkości udziałów współwłaścicieli nieruchomości.

Pomorska Rada w toku posiedzeń podjęła 5 Uchwał:

12/XIX z dn. 22-01-2018 r. - w sprawie zniesienia współużytkowania wieczystego gruntu oraz współwłasności budynku PR FSNT NOT w Gdańsku

13/XIX z dn. 14-05-2018 - w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego z działalności gospodarczej i merytorycznej za 2017 rok

14/XIX z dn. 14-05-2018 - w sprawie odniesienia zysku netto na dobro własnego funduszu statutowego

15/XIX z dn. 14-05-2018 - w sprawie odniesienia zysku netto na dobro własnego funduszu statutowego

16/XIX z dn. w sprawie przyjęcia planu finansowego na 2018 rok

Posiedzenia Zarządu

Zarząd PR odbył 9 posiedzeń, w dniach 15 stycznia, 19 lutego, 18 kwietnia, 29 maja, 02 lipca, 08 października, 15 października, 28 listopada, 05 grudnia.

Głównym tematem posiedzeń Zarządu było przygotowanie stanowiska Pomorskiej Rady wobec zmieniających się działań podejmowanych przez nowego nabywcę udziałów PROJEKT RAJSKA Sp. z o. o. oraz skutków prawnych wynikających ze zbycia w dniu 22 grudnia 2017 roku, przez Zarząd Główny w Warszawie, udziałów w działce 202/2.

Decyzja ta, poza przychodami dla zarządu Głównego, miała i w dalszym ciągu ma duże konsekwencje prawne i finansowe dla Pomorskiej Rady.

Posiedzenia Zarządu koncentrowały się na negocjowaniu sposobu i trybu zniesienia współużytkowania wieczystego 948 m² gruntu oraz współwłasności budynku na niej zlokalizowanego, a głównie parametrów przebiegu granic i linii podziału.

Zarząd i Biuro Zarządu musiało reagować na żądania wnoszone przez spółkę Wodopój, które dotyczyły:

1. Zwrotu zadatku w kwocie 439 725 zł.
2. Zapłaty za najem nieruchomości dla BIUROLANDU, BUDIMEXU, ENERGII czy BIEDRONKI. Wodopój domagał się części czynszu najmu od tych kontrahentów, co było żądaniem bezprawnym, gdyż obowiązywała ich umowa o zarządzie nieruchomością wspólną, która stanowi, że wszystkie przychody z najmu przysługują Pomorskiej Radzie.
3. Rozwiązania warunkowej przedwstępnej umowy z Projekt Rajska Sp. z o.o.

Kolejnym istotnym punktem pracy Zarządu były negocjacje z różnymi kontrahentami dotyczące zbycia pozostałych 1 036 m² gruntu po podziale działki 202/2.

W wyniku zbycia części zamiast całej działki 202/2, Pomorska Rada została pozbawiona przychodów na poziomie 3 500 000 zł. (4 092 825 zł minus zadatek 439 725 zł).

Realizując Uchwałę Pomorskiej Rady nr 11/XIX z dnia 18 grudnia 2017 roku, w sprawie zbycia części gruntu, Zarząd poza negocjacjami z Projekt Rajska Sp. z o.o., podejmował negocjacje z następującymi firmami:

- APOLLO-RIDA Z Warszawy,
- Lux-Investment z Warszawy,
- YAREAL z Warszawy,
- ROBYG z Warszawy.

Odbyła się cała seria spotkań roboczych na przestrzeni praktycznie całego roku, jednakże nie doprowadziły one do żadnych konkretnych rezultatów.

Jest to spowodowane utratą potencjału inwestycyjnego działki 202/2 po podziale, gdyż parametry projektowe takie jak linia zabudowy, odległości między budynkami, nasłonecznienie i zacienienie mieszkań w nowopowstającej inwestycji Apollo-Rida, nie pozwalają na zaprojektowanie budynku, który gwarantowałby zwrot z inwestycji w rozsądnym czasie.

Wszyscy potencjalni inwestorzy ostatecznie wskazywali na jedyną możliwą opcję rozbudowy, która ich zdaniem, winna polegać na rozbiórce całego Domu Technika i wybudowaniu w tym samym miejscu nowego budynku z zachowaniem najistotniejszych i charakterystycznych detali architektonicznych budynku (schody, mozaika,

elewacja).

Dla zobrazowania sposobu podejścia potencjalnych kontrahentów do sposobu inwestowania w nieruchomości, syntetyczna analiza architektoniczna i funkcjonalna przygotowana przez Kamilę Bralczyk z YAREAL Polska Sp. z o.o., stanowi załącznik do Sprawozdania z działalności.

W minionym roku Zarząd podjął jedną Uchwałę:

1/XIX z dn. 02-07-2018 - w sprawie zatwierdzenia regulaminów komisji konkursowych

II. DZIAŁALNOŚĆ MERYTORYCZNA

1. Konferencje

„Jakość i innowacje w rozwoju Pomorza”

Konferencja organizowana przez Pomorską Radę FSNT NOT w Gdańsku we współpracy z Polskim Rejestrem Statków SA pod patronatem honorowym Marszałka Województwa Pomorskiego Mieczysława Struka.

Konferencja połączona była z Galą wręczenia nagród w XXI edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości i odbyła się 02 marca 2018r. Intencją Konferencji jest prezentowanie najważniejszych kwestii związanych z zarządzaniem jakością z perspektywy nauki i praktyki, promowanie nowoczesnych strategii zarządzania jakością, a także zachęcenie przedsiębiorców do podnoszenia jakości i ciągłego jej doskonalenia.

Do wygłoszenia referatów zaproszono ekspertów ze świata nauki i praktyków związanych z tematem jakości. Pani Małgorzata Kozłowska (Polski Rejestr Statków S.A.) wygłosiła referat pt. „Nowa struktura normatywnych systemów zarządzania”. Następnie głos zabrał Piotr R. Gajos (riskCE), wygłaszając prelekcję pt. „Ocena ryzyka jako wymaganie na miarę obecnych czasów”. Wystąpienie prof. dr hab. inż. Piotra Przybyłowskiego (Akademia Morska w Gdyni) oraz dr hab. inż. Piotra Grudowskiego, prof. nadzw. Politechniki Gdańskiej poruszało temat „Znaczenie nauk o jakości”. Kolejne wystąpienie Pani Hanny Zych-Cisoń (Sejmik Województwa Pomorskiego) poruszało temat „Jakości w opiece zdrowotnej”. Ogłoszenie wyników i wręczenie nagród poprzedziło wystąpienie prof. dr hab. Małgorzaty Wiśniewskiej (Uniwersytet Gdański) pt. „Nowe projekty – nowe możliwości, czyli rozwijamy się”. Materiały konferencyjne, prezentację finalistów i laureatów konkursu, a także informacje dotyczące samego konkursu zawarto w wydaniu specjalnym Biuletynu Informacyjnego. Wydanie dostępne jest w e-wydaniu na stronie www.gdansk.enot.pl.

„Zeroemisyjna gospodarka odpadami. Czy to możliwe?”

Konferencja została zorganizowana przez Pomorską Radę FSNT NOT w Gdańsku, a patronatem honorowym objął ją Marszałek Województwa Pomorskiego Mieczysław Struk. W dniu 11 września 2018 r. w Domu Technika dyskutowano na temat zagospodarowania odpadów. Poruszane były kwestie związane z istniejącym modelem gospodarki od-

padami: prezentowane były propozycje zmian oraz nowatorskie rozwiązania stosowane w praktyce przez gminy jak i przedsiębiorstwa zajmujące się przetwarzaniem odpadów. W Konferencji wzięło udział ponad 70 osób, znaczne grono praktyków i specjalistów z branży.

Pośród prelegentów nie zabrakło praktyków, odnoszących sukcesy w branży zagospodarowania odpadów i prekursorów innowacyjnych technologii przetwarzania jak i naukowców skupionych na doskonaleniu procesów i modelu gospodarki odpadami.

Materiały konferencyjne zostały opracowane, złożone i przygotowane do druku przez Dział Rozwoju i Współpracy Biura Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku.

Oprócz wersji papierowej udostępniono wersję elektroniczną, dostępną na stronie www.gdansk.enot.pl

2. Konkursy

Planowanie i realizację konkursów w Pomorskiej Radzie FSNT NOT w Gdańsku reguluje wdrożony proces ISO.

Olimpiada Wiedzy Technicznej

5 stycznia odbyły się zawody II stopnia XLIV OWT, w których z województwa pomorskiego udział wzięło 10 osób.

Ogólnopolskie finałowe zawody XLIV OWT w dniach 6-8 kwietnia w Gdańsku

Z inicjatywy Biura Pomorskiej Rady, po raz drugi – w ciągu 50 lat, gospodarzem zawodów centralnych została Pomorska Rada. Wydarzenie spotkało się z zainteresowaniem mediów. Przewodniczący Komitetu Okręgowego OWT dr inż. Andrzej Skiba i Sekretarz Komitetu Okręgowego OWT mgr inż. Paulina Orłowska zostali zaproszeni do TVP, gdzie w programie telewizyjnym śniadaniowej „Dzień Dobry Gdańsk” przybliżyli widzom zarówno idee jak i nieco historii związanej z Olimpiadą.

W zawodach wzięło udział 72 uczniów ze szkół z całej Polski, w tym 3 uczniów z województwa pomorskiego. W uroczystej inauguracji wzięli udział Wicemarszałek Województwa Pomorskiego oraz Wiceprezydent Miasta Gdańska, Przedstawiciel Kuratorium Oświaty, Przedstawiciele Sponsorów, Członkowie Komitetu Głównego i Pomorskiego Komitetu Okręgowego Olimpiady Wiedzy Technicznej oraz Zarząd Pomorskiej Rady FSNT NOT.

Materiały promocyjne zostały opracowane przez Biuro Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku. Nadanie odpowiedniej rangi całemu wydarzeniu wymagało znacznych nakładów finansowych. Udało się pozyskać sponsorów, dzięki którym, a także dzięki zaangażowaniu pracowników Biura oraz Pomorskiego Komitetu Olimpiady Wiedzy Technicznej wydarzenie zyskało ciekawą oprawę, spotkało się z zadowoleniem uczestników i zyskało bardzo pochlebne komentarze. Podczas dwudniowego pobytu uczestnicy mieli okazję poczuć klimat naszego miasta- zwiedzić Muzeum II Wojny Światowej oraz Europejskie Centrum Solidarności, przespacerować się uliczkami Starego i Głównego

go Miasta, zwiedzić laboratoria Politechniki Gdańskiej oraz uczestniczyć w warsztacie, zorganizowanym przez Stowarzyszenie Robotyków SKALP.

Przewodniczący Komitetu Głównego Olimpiady Wiedzy Technicznej prof. dr hab. inż. Stanisław Wincenciak przesłał na ręce Pani Prezes Prof. dr hab. inż. Bożenny Kawalec- Pietrenko oraz Sekretarza Zarządu- Dyrektora Biura Waldemara Cezarego Zielińskiego podziękowanie za zaangażowanie w organizację, przygotowanie i wysoki poziom realizacji spotkania, podczas którego odbyły się zawody centralne.

W edycji XLV OWT, do zawodów I stopnia przystąpiło 419 uczniów z 27 szkół, natomiast do zawodów II stopnia, które zostały przeprowadzone 19 października, zakwalifikowało się 17 uczniów z 9 szkół.

Młody Innowator

17 kwietnia 2018 r. podczas posiedzenia Pomorskiej Komisji Konkursu rozstrzygnięto etap okręgowy XI edycji konkursu – w kategorii „szkoły podstawowe” przekazano 2 prace i jedną pracę w kategorii „szkoła gimnazjalna”.

Przygotowano i przesłano Dyplomy Uznania dla uczestników Konkursu na szczeblu wojewódzkim.

Podsumowanie XI edycji Ogólnopolskiego Konkursu „Młody Innowator” miało miejsce w czerwcu 2018r. Jedną z prac w kategorii „szkoły podstawowe” zajęła III miejsce. Projekt „Lampcie” wykonali: Maja ZABUL kl. V i Krzysztof ZABUL kl. VI w Gdańsku, projekt został przygotowany pod kierunkiem mgr Anety Pośpiech.

W kategorii „szkoły gimnazjalne” II miejsce zdobył projekt wykonany przez Michała GRĄDZKIEGO, Jakuba DĄBROWSKIEGO, Dominika ZIELIŃSKIEGO oraz Martynę SADOWSKĄ – z kl. III Gimnazjum w II Liceum Ogólnokształcącym z Oddziałami Dwujęzycznymi im. Adama Mickiewicza w Słupsku za projekt „MIŚ CICHOLUBIŚ - URZĄDZENIE DO IDENTYFIKACJI ŹRÓDEŁ HAŁASU W ŚRODOWISKU DZIECI W WIEKU SZKOLNYM I PRZEDSZKOLNYM”, przygotowany pod kierunkiem mgr Agaty Kołatowicz.

Kolejna, XII edycja konkursu, została ogłoszona wraz z początkiem roku szkolnego 2018/2019. Etap szkolny kończy się z dniem 1 marca 2019 r.

Mistrz Techniki

Ogłoszono kolejną edycję konkursu. Nabór prac kończy się z dniem 31 stycznia 2019r. Komisja Konkursowa jest zobowiązana wyłonić zwycięskie prace i przekazać je do etapu ogólnopolskiego do dnia 01 marca 2019 r.

Konkurs o Pomorską Nagrodę Jakości 2018

Konkurs jest autorskim projektem Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku, opiera się na międzynarodowym standardzie TQM (Total Quality Management) z uwzględnieniem wytycznych modelu CAF.2013.

W XXII edycji konkursu wzięła udział rekordowa liczba uczestników, bo aż 43 podmioty. Do finału przeszło 38

przedsiębiorstw, w tym aż 10 podmiotów związanych z ochroną zdrowia: szpitali i zakładów opieki zdrowotnej oraz aż 6 podmiotów związanych z oświatą: uczelni wyższych i szkół średnich.

Jest to rekordowy wynik, na który niebagatelny wpływ mogła mieć decyzja o likwidacji opłat za udział w konkursie dla organizacji publicznych, a także osobiste zaangażowanie i liczne spotkania Sekretarza Zarządu z przedstawicielami lokalnych władz samorządowych, których efektem była rekomendacja przez te władze przedsiębiorstw do udziału w konkursie.

Dodatkowo istotnym czynnikiem było zaangażowanie w promowanie konkursu wśród przedsiębiorstw i instytucji publicznych Członków Kapituły: Pani Hanny Zych- Cisoń oraz Pana Henryka Wojciechowskiego.

W XXII edycji Kapituła przyznała 4 Złote Laury, 4 Srebrnych Laurów i 9 wyróżnień.

Nagrodę Indywidualną im. Prof. Romualda Kolmana otrzymał Tadeusz Skajewski, właściciel firmy TEMIS & SPAWMET

Nagrodę Specjalną im. Eugeniusza Murczkiewicza otrzymała firma Vivadental Sp. z o.o.

Oprócz nagród regulaminowych przyznano także:

- Wyróżnienie Wojewody Pomorskiego,
- 2 wyróżnienia Marszałka Województwa Pomorskiego,
- Wyróżnienie Przewodniczącego Sejmiku Województwa Pomorskiego,
- Wyróżnienie Starosty Starogardzkiego,
- Wyróżnienie Polskiego Rejestru Statków SA,
- Wyróżnienie Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego,
- 6 Wyróżnień Pracodawców Pomorza.

Konkurs był reklamowany za pomocą plakatów, w prasie regionalnej („Dziennik Bałtycki”) ukazały się 3 artykuły promujące konkurs.

Skład Kapituły Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości stanowi:

prof. dr hab. Małgorzata Z. Wiśniewska - Przewodnicząca Kapituły - Kierownik Zakładu Zarządzania Jakością i Środowiskiem na Wydziale Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego,

prof. nadzw. PG dr hab. inż. Piotr Grudowski - Wiceprzewodniczący Kapituły, Kierownik Katedry Zarządzania Jakością i Towaroznawstwa na Wydziale Zarządzania i Ekonomii Politechniki Gdańskiej,

prof. dr hab. inż. Piotr Przybyłowski - Kierownik Katedry Towaroznawstwa i Zarządzania Jakością Akademii Morskiej w Gdyni,

prof. UG, dr hab. Robert Bęben - Przedstawiciel Katedry Marketingu Wydziału Zarządzania Uniwersytetu Gdańskiego,

Hanna Zych-Cisoń - Wiceprzewodnicząca Sejmiku Województwa Pomorskiego,

Ludwik Szakiel - Zastępca Dyrektora Departamentu ds. Promocji Gospodarczej Departamentu Rozwoju Gospodarczego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Pomorskiego,

Jacek Papiński - Dyrektor Pionu Certyfikacji Polskiego Rejestru Statków S.A.,

Henryk Wojciechowski - Pełnomocnik Zarządu ds. Współpracy Terenowej „Pracodawców Pomorza”,

Mariusz Szmidka - Redaktor Naczelny „Dziennika Bałtyckiego”,

Katarzyna Matuszak - Dyrektor Działu Rozwoju Przedsiębiorczości Agencji Rozwoju Pomorza S.A.,

Magdalena Kreft - Kierownik Referatu Przedsiębiorczości i Turystyki Wydziału Polityki Gospodarczej Urzędu Miejskiego w Gdańsku,

Maria Michaluk - Zastępca Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy w Gdańsku ds. Rynku Pracy,

Waldemar Cezary Zieliński - Sekretarz Zarządu oraz Dyrektor Biura PR FSNT NOT w Gdańsku,

Miroslaw Murczkiewicz - Członek Zarządu PR FSNT NOT w Gdańsku, przewodniczący Komitetu ds. Jakości oraz wiceprezes SITPSpół w Gdańsku,

Paulina Orłowska - Sekretarz Kapituły – Dział Rozwoju i Współpracy PR FSNT NOT w Gdańsku.

W 2018 roku Kapituła Konkursu obradowała podczas 5 posiedzeń.

Klub Pomorskiej Nagrody Jakości

Laureaci Konkursu zapraszani są do współpracy w ramach KLUBU PNJ, który kontynuował działalność regulaminową. W 2018 roku odbyły się 2 spotkania.

W spotkaniach aktywnie uczestniczyli przedstawiciele przedsiębiorstw, odpowiedzialni za wdrożony system zarządzania jakością i procesy doskonalenia jakości.

Członkowie Klubu: Politechnika Gdańska, Flex Poland, COPERNICUS Podmiot Lecznicy Sp. z o.o., Okręgowe Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o., ZUS Oddział w Gdańsku, Przedsiębiorstwo Wodociągów i Kanalizacji Sp. z o.o. w Gdyni, Zakład Utylizacyjny Sp. z o.o. w Gdańsku, Inspekcja Weterynaryjna Wojewódzki Inspektorat Weterynarii w Gdańsku, Gdańskie Wody Sp. z o.o., Inpro S.A., Alu International Shipyard Sp. z o.o., Allcon Budownictwo Sp. z o.o. Sp. k., Przedsiębiorstwo Cemet Ltd. Sp. z o.o., CTL Północ Sp. z o.o., Farm Frites Poland S.A., Vivadental Sp. z o.o., BmB Santech Sp. z o.o. sp. k., EURO-WENT Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Instalacyjno-Budowlane SUCHOCKI Roman Suchocki, Gdańska Spółdzielnia Socjalna, Temis & Spawmet, Microsystem Sp. z o.o., WNS Pomorze Sp. z o.o., D&H Engineering Poland Sp. z o.o., Spółdzielnia Mieszkaniowa „Karwiny”, Spółdzielnia Mieszkaniowa „Posejdon”

Konkurs na Najlepszą Pracę Magisterską i Inżynierską w Obszarze Nauk Technicznych – w marcu ogłoszono pierwszą edycję konkursu.

Wpłynęło 5 prac, spośród których wyłoniono I i II miejsce w kategorii: praca inżynierska.

Laureatką nagrody I ° została Pani Aleksandra Jereczek, autorka pracy inżynierskiej, obronionej na Wydziale Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki Politechniki Gdańskiej, pt.: „Zbadanie możliwości symulacyjnych środowiska „mininet” pod kątem wsparcia protokołów NETCONF i RESTCONF”.

Laureatką nagrody II ° została Pani Dominika Krzyszczuk, autorka pracy inżynierskiej, obronionej na Międzywydziałowym Kierunku Studiów Inżynieria Biomedyczna Politechniki Gdańskiej, pt.: „Wirtualna proteza ramienia”.

Nie przyznano nagród w kategorii: praca magisterska. Jedna z prac została zdyskwalifikowana z uwagi na niespełnienie wymogów formalnych: praca została zrealizowana na Uczelni spoza województwa Pomorskiego.

Nagrody zostały wręczone przez Prezes PR FSNT NOT w Gdańsku, prof. dr hab. inż. Bożennę Kawalec- Pietrenko podczas uroczystego spotkania z okazji Obchodów 100-lecia Odzyskania Niepodległości w Domu Technika NOT w Gdańsku.

3. Klub Technika – 5 spotkań

„**Samorządność w Gdańsku na przestrzeni wieków (część I)**” –30.01.2018 r. prof. Andrzej Januszajtis zaprosił słuchaczy w podróż po rodzącej się samorządności naszego miasta. W wykładzie wzięło udział 47 osób.

„**Samorządność w Gdańsku na przestrzeni wieków (część II)**” – 27 marca 2018 r.– kontynuacja wykładów prof. Andrzeja Januszajtisa. W wykładzie wzięło udział 38 osób.

„**Samorządność w Gdańsku na przestrzeni wieków (część III)**” – 29 maja 2018 r. – ostatni wykład z cyklu o samorządności. W wykładzie wzięło udział 24 osoby.

„**Droga Zielona czy Bulwar Zielony – dylematy wyboru**” – 5 lipca 2018 r. spotkanie poprowadził Wiceprezes Zarządu PR FSNT NOT dr inż. Jan Bogusławski.

spotkanie wyjazdowe – Zwiedzanie Zakładu Utylizacyjnego Sp. z o.o. w Gdańsku – 27 listopada 2018 r. uczestnicy spotkania na zaproszenie Portu Czystej Energii mieli możliwość przyjrzenia się „z bliska” jak wygląda i pracuje Zakład Utylizacyjny. W wizycie wzięły udział 24 osoby.

4. Inne wydarzenia

Członkowie Zarządu na przestrzeni całego roku brali udział w szeregu wydarzeń i spotkaniach, z których do najważniejszych należały:

- Druga debata o Metropolii Gdańsk- Gdynia- Sopot (02-03-2018),
- Posiedzenie Zespołu Doradczego ds. Mobilności i Transportu przy Prezydencie Miasta Gdańska (04-04-2018),
- Ogólnopolskie spotkanie informacyjno- sprawozdawcze FSNT NOT (22-23-05-2018),
- Podsumowanie XLIV Olimpiady Wiedzy Technicznej w Warszawie (26-05-2018),
- XV Forum Inżynierskie (05-06-2018),
- XXI Słupska Konferencja Naukowo- Techniczna (08-06-2018),
- Posiedzenie Zespołu Doradczego ds. Mobilności i Transportu przy Prezydencie Miasta Gdańska (13-06-2018),
- Spotkanie z Zarządem Głównym FSNT NOT (20-06-2018),
- Jubileusz 50-lecia Rady Regionalnej FSNT NOT w Słupsku (14-09-2018),
- Festiwal Pracy i Aktywności Seniorów (10-10-2018),
- V Forum Korytarza Bałtyk- Adriatyk (6-7-12-2018),
- Walne zebranie członków Kłastry Logistyczno- Transportowego Północ- Południe (18-12-2018),
- Spotkanie wigilijne- Pracodawcy Pomorza (20-12-2018),

Obchody 100 – lecia Odzyskania Niepodległości

14 listopada 2018 r. w Domu Technika odbyło się uroczyste spotkanie z okazji obchodów 100- lecia Odzyskania przez Polskę Niepodległości. Na zaproszenie Prezes PR FSNT NOT w Gdańsku przybyli przedstawiciele wszystkich Stowarzyszeń Pomorskiej Rady.

Podczas spotkania wygłoszono 3 referaty: Prezes Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku, prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec- Pietrenko wygłosiła odczyt na temat: „Stulecie – kształcenie inżynierów”, Rozwój systemu transportu w Metropolii Trójmiasta to temat, który w swoim wystąpieniu poruszył Wiceprezes Zarządu, dr inż. Jan Bogusławski, natomiast „Innowacje czynnikiem wzrostu konkurencyjności przedsiębiorstw” to tytuł referatu Przewodniczącego Komisji Rewizyjnej, Rzecznika Patentowego inż. Tadeusza Wilczarskiego.

Uroczystość była okazją do uhonorowania laureatów i wręczenia nagród przyznanych w I edycji Konkursu na Najlepszą Pracę Magisterską i Inżynierską w Obszarze Nauk Technicznych. Część oficjalną zakończyło wygłoszenie wiersza, napisanego specjalnie na jubileusz przez Członka Koła Seniorów SGP, Pana Zbigniewa Koziarza.

Po części oficjalnej odbył się uroczysty obiad z lampką wina.

Audyty nadzoru ISO 9001:2008 i 2015

Pomorska Rada posiada System Zarządzania Jakością zgodny z wymaganiami ISO 9001:2008 oraz ISO 9001:2015, w ramach którego w zakres certyfikacji we-

szły:

- Usługi przygotowywania ekspertyz technicznych,
- Usługi szkoleniowe,
- Usługi wynajmu pomieszczeń,
- Usługi organizacji konferencji, seminariów, itp.

W drugiej dekadzie lipca odbył się audyt nadzoru. Biuro Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku uzyskało pozytywną opinię podczas audytu przeprowadzonego przez Audytora Biura Certyfikacji PRS SA. Cała działalność PR FSNT NOT w Gdańsku opiera się o regulacje ISO- istniejące procesy i procedury pozwalają na zapewnienie jednolitej realizacji wszystkich powtarzalnych działań.

Kodeks Etyki

Biuro PR FSNT NOT w Gdańsku, wzorem najlepszych przedsiębiorstw, wprowadziło na początku drugiego kwartału 2018r. do stosowania Kodeks Etyki, zawierający sformalizowane standardy pracy i podstawowe reguły etycznego postępowania w relacjach zawodowych. Kodeks dostępny jest na stronie www.gdansk.enot.pl.

Promocja PR FSNT NOT w Gdańsku podczas międzynarodowej konferencji

W dniach 27-29.09.2018 r. podczas międzynarodowej konferencji „Aktualne problemy rozwoju technik i technologii”, która odbyła się w Chmielnickim na Ukrainie, na stoisku Wydziału Inżynierii Mechanicznej Uniwersytetu Technologiczno- Przyrodniczego w Bydgoszczy, Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku była promowana jako ośrodek skupiający inżynierów i techników- fachowców z wielu dziedzin technicznych. Promocję zapewnił Pan Tomasz Mania- Prezes Polskiego Stowarzyszenia Pomp Ciepła. Na stoisku obecne były ulotki promujące zakres realizowanych usług technicznych, biuletyny informacyjne, uwagę zwracał roll-up. Obszerna relacja została zawarta w Biuletynie Informacyjnym nr 22.

Punkt zbiórki artykułów wyposażenia wnętrza

Biuro PR FSNT NOT w Gdańsku w ramach współpracy z Gdańską Spółdzielnią Socjalną utworzyła w Domu Technika stały punkt zbiórki artykułów wyposażenia wnętrza, które są zbierane i przekazywane do sklepu charytatywnego „Z dobrej ręki”, mieszczącego się w Nowym Porcie.

Jubileusz 50- lecia Rady Regionalnej FSNT NOT w Słupsku

W dniu 14 września w uroczystych obchodach jubileuszu wzięła udział Prezes PR FSNT NOT w Gdańsku, Prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec- Pietrenko oraz Sekretarz Zarządu-Dyrektor Biura Waldemar Cezary Zieliński.

Profesor Jerzy Doerffer patronem tramwaju

Starania Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku o uhonorowanie Profesora Jerzego Doerffera zakończyły się sukcesem. Miasto pozytywnie rozpatrzyło wnioski o patronat i nadanie imienia Profesora jednemu z nowych tramwajów

w Gdańsku. Oficjalnie Profesor Jerzy Doerffer zostanie patronem jednego z nowych pojazdów podczas najbliższego powiększenia taboru. Tym samym, w bardzo ciekawy i zwracający uwagę sposób przybliżona zostanie mieszkańcom sylwetka Profesora, zasłużonego dla pomorskich struktur NOT oraz naszego miasta.

Debata prezydencka

W dniu 10 października Dom Technika gościł kandydatów na urząd Prezydenta Miasta Gdańska podczas debaty zorganizowanej przez Dziennik Bałtycki.

Komitet ds. Seniorów i Historii Ruchu Stowarzyszeniowego – sprawozdanie za rok 2018 przygotowane przez Sekretarz Irenę Radziejowską.

W 2018 roku zrealizowaliśmy wszystkie zadania, które mieliśmy w planie pracy Komitetu Seniorów i HRS PR FSNT NOT w Gdańsku.

Odbyło się 10 spotkań comiesięcznych, z udziałem przedstawicieli wszystkich Kół Seniorów 10 Stowarzyszeń. Na spotkaniach tych omawiane były sprawy bieżące i organizacyjne, oraz toczyły się dyskusje związane ze wspomnieniami minionych lat, związanymi z okresem 100-lecia odzyskania Niepodległości naszego Państwa. Ta rocznica towarzyszyła naszej działalności w minionym roku 2018.

W miesiącu kwietniu (17.04.2018r.) w grupie 25 osób zwiedziliśmy Muzeum II Wojny Światowej. Wycieczka ta zrobiła na wszystkich duże wrażenie. Wrócili wspomnienia i wiele refleksji.

W miesiącu maju z okazji 227 Rocznicy Uchwalenia Konstytucji 3 Maja zorganizowano uroczyste spotkanie wszystkich członków Kół Seniorów – uczestniczyło w nim 35 osób. Spotkanie urozmaiciły występy w inscenizacji słowno- muzycznej dzieci ze Szkoły Podstawowej nr.50.

W miesiącu czerwcu zwiedziliśmy Spichlerz Opacki w Oliwie.

W dniu 17.10.2018r. zorganizowaliśmy wyjazd techniczno – integracyjny do Nadleśnictwa Strzebielino. Udział w wyjeździe wzięło 39 osób. Zwiedziliśmy arboretum, w którym rośnie około 100 gatunków i odmian drzew i krzewów krajowych oraz aklimatyzowanych z całego świata. Byliśmy na najwyższym wzniesieniu terenu nadleśnictwa o nazwie Jelenia Góra, położonym 221 m n.p.m. Roztacza się stamtąd piękny widok na pradoliny rzek Łeby i Redy. W Lewinie oglądaliśmy zespół kurhanów- grobowców, pochodzących z X i XI wieku. W miejscu tym jest ich największa ilość w Polsce.

W 2018 roku nie organizowaliśmy, ze względu na okoliczności, spotkania z okazji 100 Rocznicy Odzyskania Niepodległości. W dniu 9.11.2018r. zostaliśmy zaproszeni przez Dyрекcję Szkoły nr 50 im. Emilii Plater na uroczystość obchodów 100-lecia Odzyskania Niepodległości. Byliśmy tam honorowymi gośćmi, jako Seniorzy, wśród dzieci całej szkoły. Wspólnie z dziećmi śpiewaliśmy o godzinie 11:00 na boisku szkolnym Hymn.

Obejrzeliliśmy pięknie przygotowaną akademię z tej okazji. Następnie byliśmy przyjmowani poczęstunkiem, częściowo przygotowanym przez uczniów II klasy - wychowanków Pani Hanny Jarosz.

W dniu 14.11.2018r. wzięliśmy udział w spotkaniu upamiętniającym 100 Rocznicę Odzyskania Niepodległości, zorganizowanym przez Pomorską Radę FSNT NOT w Gdańsku. Nasz kolega Senior Komandor Zbigniew Koziarz wygłosił na tym spotkaniu wiersz okolicznościowy własnego autorstwa p.t. „Kochana Ojczyzna”.

W sumie z okazji 100 -lecia Odzyskania Niepodległości w różnych spotkaniach udział wzięły 33 osoby.

W dniu 13.12.2018r. zorganizowaliśmy „52 Dzień Seniora”. W tym spotkaniu uczestniczyło 88 osób - członków Kół Seniorów. W części oficjalnej uczestniczyła Prezes Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec - Pietrenko, Wiceprezes Zarządu Głównego FSNT - NOT a zarazem Prezes Spółki NOT Informatyka mgr inż. Kamil Wójcik, Wiceprezes Zarządu PR FSNT NOT w Gdańsku dr inż. Jan Bogusławski, Sekretarz Zarządu - Dyrektor Biura mgr Waldemar Cezary Zieliński.

Sprawozdanie z działalności Komitetu Seniorów i Historii Ruchu Stowarzyszeniowego w roku 2018 odczytał Przewodniczący Komisji Seniorów dr inż. Tadeusz Chodnik.

Kończąc sprawozdanie, złożył wszystkim obecnym i ich rodzinom życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia i zbliżającego się Nowego Roku 2019.

Następnie głos zabrała Pani Prezes Pomorskiej Rady FSNT -NOT w Gdańsku prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec – Pietrenko i Wiceprezes Zarządu Głównego FSNT-NOT mgr inż. Kamil Wójcik. Gratulowali osiągnięć i życzyli dalszej owocnej pracy ,pomyślności i wszystkiego najlepszego z okazji Świąt.

Kol. Zbigniew Koziarz ,członek Koła Seniorów SGP wygłosił dwa wiersze własnego autorstwa „Kochana Ojczyzna” - związany z 100 Rocznicą Odzyskania Niepodległości oraz drugi, okolicznościowy, dotyczący Świąt.

Po krótkiej przerwie, jak co roku, Pani Barbara Zurowska-Sutt zaprosiła nas do wysłuchania koncertu artystów Opery Bałtyckiej, z którymi mieliśmy przyjemność wspólnie śpiewać kolędy.

Spotkanie zakończyło się wspólnym obiadem wigilijnym. Dzieliśmy się opłatkiem i składaliśmy sobie wzajemnie życzenia z okazji Świąt Bożego Narodzenia i Nowego Roku.

To spotkanie zakończyło naszą działalność w roku 2018.

WAŻNIEJSZE WYDARZENIA W STOWARZYSZENIACH

Uwaga! W sprawozdaniu zawarto wyłącznie materiały przekazany przez Stowarzyszenia

SIMP

– Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału,

SEP

- Pomorska Gala Energetyki- Energetycy dla Niepodległej,
- XX Olimpiada Wiedzy Elektrycznej i Energetycznej EUROELEKTRA,
- Walne zgromadzenie Oddziału Gdańsk SEP,
- Międzyszkolny Wojewódzki Konkurs Szkół Elektronicznych,
- Dni techniki w Zespole Szkół Chłodniczych i Elektronicznych,
- YES! Gdańsk 2018- Young Electric Summit,
- V edycja konkursu na najlepszą pracę dyplomową inżynierską,
- XII Turniej o Puchar Prezesa Oddziału Gdańsk SEP

WKTiR

- 44 edycja Olimpiady Innowacji Technicznych i Wynalazczości

SITK RP

- Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału,
- XXXII Zwyczajny Zjazd Delegatów

SGP

- Walne Zgromadzenie Delegatów Oddziału,
- wystawa „4 Biorka”
- koło Seniorów- spotkanie techniczne z Dywizjonem Zabezpieczenia Hydrograficznego Marynarki Wojennej RP

SITP

- spotkania tematyczne,
- Regaty -VII edycja Regat o Puchar Oddziału Stołecznego SITP,
- III ogólnopolska konferencja SITP

SITWM

- posiedzenia Zarządu,
- wycieczka szkoleniowo- turystyczna zagraniczna,
- wycieczka naukowo- techniczna do Warszawy,

TOP KORAB

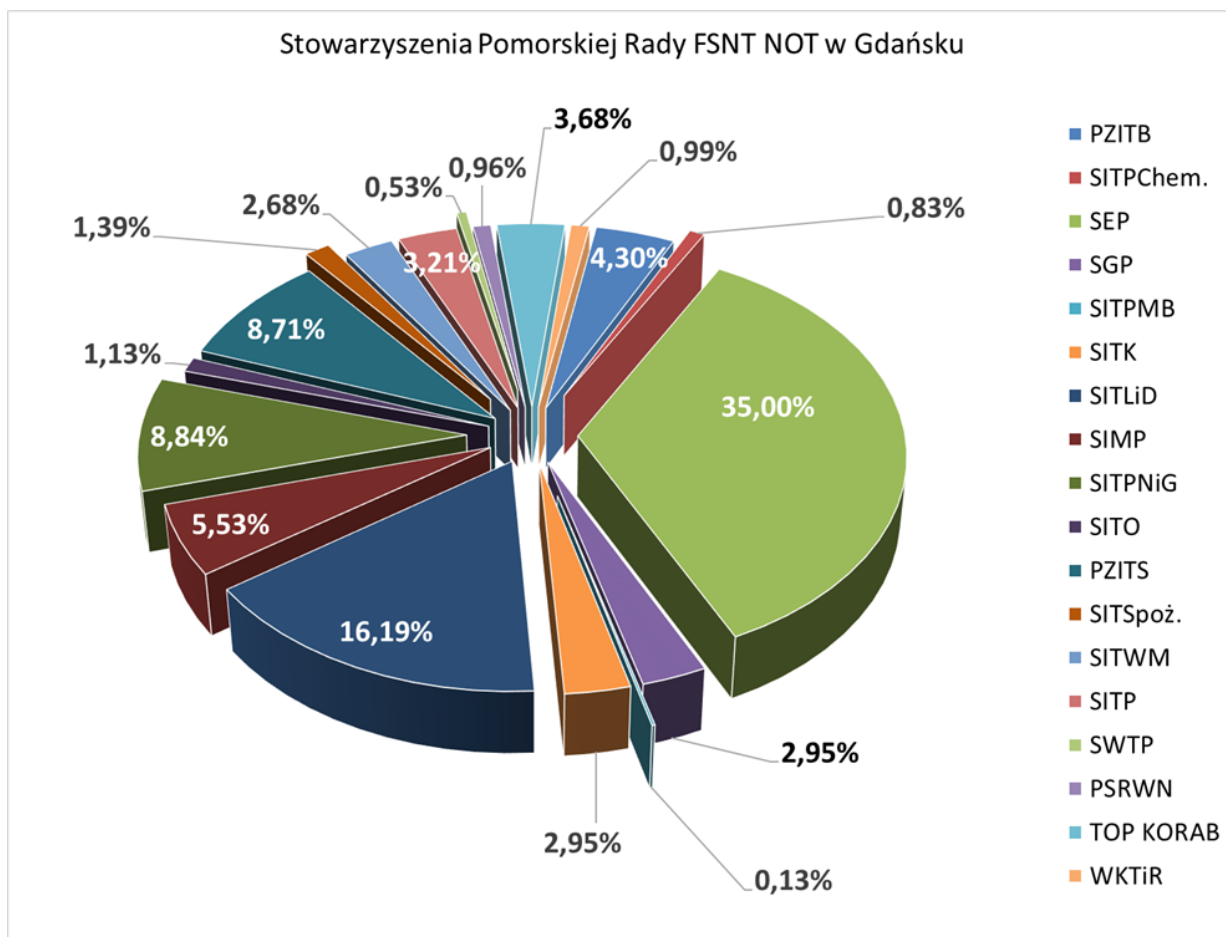
- osiem spotkań klubowych z prelekcjami
- konkurs na najlepszą prace dyplomową na Wydziale Oceanotechniki i Okrętownictwa PG

III. SYTUACJA ORGANIZACYJNA 2018 r.

1. Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku

Pomorska Rada FSNT NOT w Gdańsku w 2018 roku skupiała 18 Stowarzyszeń Naukowo – Technicznych.

Stan liczbowy członków stowarzyszeń Pomorskiej Rady na koniec 2018 roku wyniósł 3020 członków, natomiast rok 2017 zamknięto liczbą 3390 członków. Tym samym odnotowano znaczny spadek na poziomie 11%. Liczba kół pozostała na tym samym poziomie, tj. 84.



Wykaz liczby członków SNT
Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.

SNT	Liczba członków indywidualnych	Liczba Oddziałów SNT	Liczba kół	Liczba członków zbior./wspier.
Ogółem	3020	18	84	35
PZITB	130	1	5	0
SITPChem.	25	1	2	0
SEP	1057	1	23	1
SGP	89	1	5	0
SITPMB	4	1	1	0
SITK	89	1	4	6
SITLiD	489	1	20	0
SIMP	167	1	5	13
SITPNiG	267	1	8	0
SITO	34	1	0	0
PZITS	263	1	7	1
SITSpoz.	42	1	0	0
SITWM	81	1	4	0
SITP	97	1	0	7
SWTP	16	1	0	0
PSRWN	29	1	0	0
TOP KORAB	111	1	0	2
WKTiR	30	1	0	5

2. Biuro Pomorskiej Rady

a. Procesy i procedury

- Została zaktualizowana Księga Jakości.
- Zweryfikowano obowiązujące w ramach normy ISO procesy i procedury, dokonano zmian w obowiązującej dokumentacji.
- Biuro pomyślnie przeszło audyt związany z posiadanym certyfikatem ISO 9001:2008.
- Przyjęto do stosowania Kodeks Etyki Biura Pomorskiej Rady.
- Zaktualizowana została dokumentacja związana z ochroną danych osobowych, wdrożono dokumentację zgodną z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016r w sprawie ochrony osób fizycznych, w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie przepływu takich danych (RODO).
- Wprowadzono Ankiętę oceny wydarzeń, organizowanych przez Biuro. Ankieta jest anonimowa. Celem ankiety jest pozyskanie informacji o obszarach do doskonalenia i realizacja procesów doskonalących

organizację wydarzeń. Dodatkowo, istotne z punktu opracowywania tematyki spotkań jest pozyskanie informacji o obszarach zainteresowań uczestników danego wydarzenia.

b. Działania promocyjne

- Promocja PR FSNT NOT w Gdańsku podczas konferencji międzynarodowej „Aktualne problemy rozwoju techniki i technologii” w Chmielnickim na Ukrainie, zrealizowana przez Pana Tomasza Manię- Prezesa Polskiego Stowarzyszenia Pomp Ciepła,
- Fanpage Facebook- na koniec 2018 roku osiągnięto stan 399 osób stale obserwujących stronę. Informacje publikowane na profilu społecznościowym dotarły do 18 000 osób. Największe zainteresowanie budziły wiadomości związane z Konkursem Olimpiada Wiedzy Technicznej, Pomorską Nagrodą Jakości oraz Biuletynem Informacyjnym.
- Newsletter,
- Biuletyn Informacyjny – wydano 4 numery kwartalnika oraz wydanie specjalne, poświęcone Finałowi XXI edycji Konkursu o Pomorską Nagrodę Jakości.
- Redaktorem Naczelnym jest dr inż. Jan Bogusławski-

Wiceprezes Zarządu PR FST NOT w Gdańsku.

- Za skład materiału i przygotowanie do druku odpowiada mgr inż. Paulina Orłowska i mgr Barbara Wiśniewska.
- W Biuletynie publikowane są przede wszystkim informacje związane z działalnością PR FSNT NOT w Gdańsku i Stowarzyszeń Naukowo- Technicznych, zrzeszonych w Pomorskiej Radzie. Poruszane są także aktualne kwestie, istotne z punktu widzenia środowiska technicznego.
- Nakład wydania papierowego oscyluje w granicach 200 szt.
- Wydanie internetowe dostępne jest na stronie www.gdansk.enot.pl
- Publikacja materiałów konferencyjnych- wydano Biuletyn Informacyjny – wydanie specjalne dedykowane Konkursowi o Pomorską Nagrodę Jakości oraz materiały związane z konferencją Zeroemisyjna Gospodarka Odpadami- czy to możliwe?
- Publikacje w zewnętrznych czasopismach:
 - miesięcznik „Nasz Gdańsk”- miesięcznik zamieścił na swoich łamach 2 artykuły przygotowane przez Biuro PR FSNT NOT w Gdańsku: w czerwcu 2018, dotyczący finału Konkursu Olimpiady Wiedzy Technicznej w Gdańsku, oraz we wrześniu 2018, dotyczący udziału młodzieży w

konkursach Młody Innowator i Olimpiada Wiedzy Technicznej.

- „Dziennik Bałtycki”: 2 artykuły w wydaniu tradycyjnym i 1 artykuł w wydaniu internetowym:

c. Infrastruktura

- Wykonano inwentaryzację pomieszczeń
- Dokonano nowego oznakowania pomieszczeń I, II i III piętra
- Zmieniono nazwy sal konferencyjnych:
 - Sala Teatralna (dawniej: Sala A, Scena Teatralna),
 - Sala Ekspertów (dawniej: Sala Klubowa),
 - Sala Techników (dawniej Sala C),
 - Sala Inżynierów (dawniej: sala B),
 - Sala Naukowców (dawniej sala H),
 - Sala Wynalazców (dawniej: Sala E),
- Zaprojektowano i wykonano tablice nawigacyjne w budynku,
- Zrealizowano nową wizualizację przedsiionka Domu Technika,
- Usprawniono sieć informatyczną,
- Odświeżono Sale konferencyjne,
- Ujednolicono standard sal konferencyjnych (klimatyzacja, rzutnik)
- Wymieniono kolejną partię okien

Skład osobowy Zarządu Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku

Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.

Lp.	Imię i nazwisko	SNT	Funkcja
1	Bożenna Kawalec – Pietrenko	SITPChem	Prezes Pomorskiej Rady
2	Jan Bogusławski	SITK	Wiceprezes Zarządu
3	Henryk Paszkowski	PSRWN	Wiceprezes Zarządu
4	Mirosław Murczkiewicz	SITPSpoż	Członek Zarządu
5	Waldemar Cezary Zieliński	SITK	Sekretarz Zarządu
6	Andrzej Wawrzyński	SEP	Członek Zarządu

Skład osobowy Komisji Rewizyjnej Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku

Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.

Lp.	Imię i nazwisko	SNT	Funkcja
1	Tadeusz Wilczarski	WKTiR	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej
2	Jerzy Stawarz	SIMP	Członek Komisji Rewizyjnej
3	Bogumił Banach	TOP KORAB	Członek Komisji Rewizyjnej

Skład osobowy Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku

Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.

Lp.	Imię i nazwisko	SNT	Funkcja
1	Bożenna Kawalec – Pietrenko	SITPChem	Prezes Pomorskiej Rady, Członek PR FSNT NOT
2	Jan Bogusławski	SITK	Wiceprezes Zarządu, Członek PR FSNT NOT
3	Henryk Paszkowski	PSRWN	Wiceprezes Zarządu, Członek PR FSNT NOT
4	Mirosław Murczkiewicz	SITPSpoż	Członek Zarządu, Członek PR FSNT NOT
5	Tadeusz Wilczarski	WKTiR	Przewodniczący Komisji Rewizyjnej, Członek PR FSNT NOT
6	Bogumił Banach	TOP KORAB	Członek Komisji Rewizyjnej, Członek PR FSNT NOT
7	Jerzy Stawarz	SIMP	Członek Komisji Rewizyjnej, Członek PR FSNT NOT
8	Jarosław Zygmunt	SITO	Członek PR FSNT NOT
9	Mirosław Lewandowski	PZITS	Członek PR FSNT NOT
10	Sławomir Kuliński	SITLiD	Członek PR FSNT NOT
11	Zdzisław Nowak	SITPNiG	Członek PR FSNT NOT
12	Marek Zackiewicz	PZITB	Członek PR FSNT NOT
13	Tadeusz Szmytke	SITP	Członek PR FSNT NOT
14	Ryszard Cieślukowski	SGP	Członek PR FSNT NOT
15	Stanisław Wojtas	SEP	Członek PR FSNT NOT
16	Wacław Tyborowski	SITWM	Członek PR FSNT NOT
17	Zofia Załuska-Kurbiel	SITPMB	Członek PR FSNT NOT
18	Katarzyna Littwin	SWTP	Członek PR FSNT NOT

**Komitety Naukowo - Techniczne
Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku**

Lp.	Nazwa komitetu	Przewodniczący	SNT
1	Komitet ds. Oceanotechniki i Okrętownictwa	-	
2	Komitet ds. Energetyki	Kol. Stefan Hnatiuk	PZITS
3	Komitet ds. Jakości	Mirosław Murczkiewicz	SITPSpoż
4	Komitet ds. Gospodarki Morskiej i Infrastruktury Transportowej	Włodzimierz Kubiak	SITK
5	Komitet ds. Rzecznostwa i Uprawnień Zawodowych	-	
6	Komitet ds. Seniorów i Historii Ruchu Stowarzyszeniowego	Tadeusz Chodnik	SITLiD
7	Pomorski Komitet Okręgowy Olimpiady Wiedzy Technicznej	Andrzej Skiba Z-ca - Adam Młyński (PG)	SEP
8	Komisja Kwalifikacyjna na uprawnienia energetyczne	Marian Piechowiak	SITPSpoż

**Prezisi Gdańskich Oddziałów Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych
Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku**

Stan na dzień 31 grudnia 2018 r.

Lp.	Imię i nazwisko	SNT	Pełna nazwa Stowarzyszenia
1	Bożena Kawalec-Pietrenko	SITPChem	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Chemicznego
2	Elżbieta Urbańska- Galewska	PZITB	Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa
3	Henryk Paszkowski	PSRWN	Polskie Stowarzyszenie Rzeczoznawców Wyceny Nieruchomości
4	Janusz Mikoś	SITLiD	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Leśnictwa i Drzewnictwa
5	Krzysztof Wróbel	TOP KORAB	Towarzystwo Okrętowców Polskich KORAB
6	Jerzy Łabanowski	SIMP	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Mechaników Polskich
7	Lubomira Kozłowska	SITPSpoż	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Spożywczego
8	Marek Zabrocki	SITP	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Pożarnictwa
9	Mirosław Tusiewicz	WKTiR	Wojewódzki Komitet Techniki i Racjonalizacji
10	Piotr Korczak	PZITS	Polskie Zrzeszenie Inżynierów i Techników Sanitarnych
11	Ryszard Rus	SGP	Stowarzyszenie Geodetów Polskich
12	Ryszard Zygmunt	SITO	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Ogrodnictwa
13	Wacław Tyborowski	SITWM	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Wodnych i Melioracyjnych
14	Stanisław Wojtas	SEP	Stowarzyszenie Elektryków Polskich
15	Włodzimierz Kubiak	SITK	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Komunikacji RP
16	Zdzisław Nowak	SITPNiG	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego i Gazowniczego
17	Zofia Załuska-Kurbiel	SITPMB	Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Materiałów Budowlanych
18	Łukasz Zieliński	SWTP	Stowarzyszenie Wspierania Techniki Polskiej

**Skład osobowy Rady Naukowej
Instytutu Naukowo- Technicznego
Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku**

Lp.	Imię i nazwisko
1	prof. dr hab. inż. Eugeniusz Dembicki
2	prof. zw. dr hab. Piotr Jędrzejewicz
3	dr inż. Jan Bogusławski
4	mgr inż. Halina Czarnecka
5	prof. dr hab. inż. Waldemar Kamrat
6	prof. dr hab. inż. Bożenna Kawalec- Pietrenko
7	prof. dr hab. Dariusz Mikielwicz
8	dr inż. Witold Kuszewski
9	prof. dr hab. inż. Tomasz Parteka
10	prof. dr hab. inż. Marek Szmytkiewicz
11	dr inż. Marzenna Sztobryn
12	prof. dr hab. inż. Waldemar Świdziński
13	dr inż. Andrzej Tyszecki
14	mgr Waldemar Cezary Zieliński
15	mgr inż. Teresa Kamińska
16	inż. Jan Ryszard Kurylczyk

Sprawozdanie opracowała: Barbara Wiśniewska

Stowarzyszenia Naukowo-Techniczne PR FSNT NOT

Stowarzyszenie Elektryków Polskich



Konkurs na Najlepszą Pracę Dyplomową Inżynierską – VI EDYCJA

mgr Marek Behnke
SEP Oddział Gdańsk

W dn. 1 marca 2019 r. ruszyła VI już edycja „Konkursu na najlepszą pracę dyplomową inżynierską” organizowanego przez Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Gdańsk. Konkurs ten z zakresu elektrotechniki, energetyki jak i elektroniki, jest skierowany do absolwentów Uczelni, którzy w danym roku akademickim, byli studentami semestru dyplomowego na następujących Wydziałach trójmiejskich uczelni wyższych:

- Wydział Elektryczny Uniwersytetu Morskiego Gdyni,
- Wydział Elektrotechniki i Automatyki Politechniki Gdańskiej,
- Wydział Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki Politechniki Gdańskiej.

Celem Konkursu jest m.in. promowanie najwybitniejszych studentów w środowisku SEP, w celu stworzenia im szerszych możliwości startu w życiu zawodowym, promowania wysiłku włożonego w przygotowanie pracy na wysokim poziomie techniczno-naukowym, a także promocja prac dyplomowych, które mają zastosowania praktyczne (projektowe i prototypowe).

W tegorocznej edycji za zajęcie poszczególnych miejsc, laureaci otrzymają nagrody pieniężne: **I miejsce – 2.500 zł, II miejsce – 1.500 zł, III miejsce – 1.000 zł.**

Jury konkursowe ocenia prace dyplomowe w 8-śmio osobowym zespole, w skład którego wchodzi m.in. przedstawiciele SEP Oddział Gdańsk, Politechniki Gdańskiej, Uniwersytetu Morskiego w Gdyni, a także Instytutu Energetyki w Gdańsku.

Zgłoszenia do konkursu można było składać w biurze SEP Oddział Gdańsk do 30 kwietnia 2019 r. Wszelkie informacje dostępne są na stronie www.sep.gda.pl

DOTYCHCZASOWI LAUREACI KONKURSU

ROK 2014 I EDYCJA

I nagroda (5000 zł) : Krzysztof Giełdziński, Robert Przystański

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektrotechniki i

Automatyki

"Projekt i budowa robota mobilnego poruszającego się po napowietrznych liniach energetycznych średniego i wysokiego napięcia"

II nagroda (3000 zł) Marcin Skibowski, Szymon Hejden, Paweł Rudnik

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektrotechniki i Automatyki

"Napęd elektrycznego pojazdu Eco Car PG"

III nagroda (2000 zł) : Łukasz Bartkiewicz

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektrotechniki i Automatyki

"Projekt stacji transformatorowej 15/0,4kV wewnętrznej przeznaczonej do zasilania niedużego zakładu przemysłowego"

ROK 2015 II EDYCJA

I nagroda (5000 zł) : Michał Siedzik, Mateusz Krahel

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki

"Projekt i realizacja układu do bezprzewodowego monitorowania stanu zdrowia pacjenta z wykorzystaniem platformy Intel Galileo na terminale mobilne"

II nagroda (3000 zł) : Filip Grodecki

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektrotechniki i Automatyki

"Przetwornica DC-DC podwyższająca napięcie w układzie szeregowo-równoległym przeznaczona do współpracy z panelami fotowoltaicznymi"

III nagroda (2000 zł) : Wojciech Krawczyk

Uczelnia : Akademia Morska, Wydział Elektryczny

"Techniczno-ekonomiczne uwarunkowania budowy elektrowni jądrowej w Polsce"

ROK 2016 III EDYCJA

I nagroda (5000 zł) : Przemysław Minkowski, Sebastian Richert, Bartosz Skibiński

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektrotechniki i Automatyki

"Projekt małej elektrowni szczytowo-pompowej z maszyną synchroniczną o mocy 100 kW"

II nagroda (3000 zł) Karolina Drobotowicz, Wiktor Szulfer

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki

"Gra kulka w labiryncie sterowana myślami"

III nagroda (2000 zł) : Daniel Pęczkowski

Uczelnia : Akademia Morska, Wydział Elektryczny
"Projekt i realizacja sterownika diod LED RGB mocy"

ROK 2017 IV EDYCJA

I nagroda (5000 zł) : Agata Kozakowska

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektrotechniki i Automatyki

"Koordynacja działania regulatora generatora i regulatora transformatora blokowego - testy na modelu fizycznym"

II nagroda (3000 zł) : Maria Gatz

Uczelnia : Akademia Morska w Gdyni, Wydział Elektryczny

„Opracowanie programu do eksperymentalnej weryfikacji czasowo-częstotliwościowych modeli fal wodnych i wiatrowych”

III nagroda (2000 zł) : Jakub Flis

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki

„Aplikacja demonstrująca techniki cyfrowego odcisku palca dla obrazów”

ROK 2018 V EDYCJA

I nagroda (5000 zł) : Paweł Spławski

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektrotechniki i Automatyki

„Projekt i budowa holonomicznego kołowego robota inspekcyjnego”

II nagroda (3000 zł) : Rafał Księżopolski

Uczelnia : Politechnika Gdańska, Wydział Elektroniki, Telekomunikacji i Informatyki

"Realizacja bezpiecznego podłączenia lokalnych sieci IP do prywatnej sieci WAN"

III nagroda (2000 zł) : Radosław Nowak

Uczelnia : Uniwersytet Morski w Gdyni, Wydział Elektryczny

„Sterowanie kolejną liniowo terenową z wykorzystaniem sterownika programowalnego oraz wizualizacja układu”

**STOWARZYSZENIE ELEKTRYKÓW POLSKICH
ODDZIAŁ GDAŃSK**

zaprasza do wzięcia udziału
w
**KONKURSIE NA NAJLEPSZĄ
PRACĘ DYPLOMOWĄ INŻYNIERSKĄ**

Z zakresu:	Nagrody:
Elektrotechniki	I miejsce - 2.500 zł
Elektroniki	II miejsce - 1.500 zł
Energetyki	III miejsce - 1.000 zł

ZGŁOSZENIA DO 30.04.2019

Kontakt: mbehnke@sep.gda.pl

Zasady konkursu: www.sep.gda.pl/konkurs

Stowarzyszenie Elektryków Polskich
Oddział Gdańsk
80-850 Gdańsk
ul. Rajajska 6, pok. 325
Tel. 58 301 49 24

Myślisz technicznie wybierz logicznie – 225-lecia CONRADINUM

Cimiński Arkadiusz
SOiO Conradinum
Rusin Marek
SEP Oddział Gdańsk

Szkoły Okrętowe i Ogólnokształcące Conradinum w Gdańsku, w dn. 7 marca 2019 r. zorganizowały VI edycję **Dnia Techniki CONRADINUM**, w którym uczestniczyły następujące firmy i instytucje: Politechnika Gdańska Wydział Elektroniki Telekomunikacji i Informatyki, Polski

Rejestr Statków S.A., Stowarzyszenie Elektryków Polskich Oddział Gdańsk, Unilever S.A., Warstila Sp. z o.o., GZT TELKOM-TELMOR Sp. z o.o., Akademia Marynarki Wojennej Gdynia, Centrum Nowych Kompetencji, Centrum Rozwoju Talentów, Crist S.A., KONE POLSKA, Zarząd Morskiego Portu Gdańsk SA, CORLEONIS Sp. z o.o., S.K.A., Polpharma Biologics Gdańsk, BAUKRANE Budownictwo Sp. z o.o. Sp. k., Saur Neptun Gdańsk S.A., Straż Pożarna. Impreza jest adresowana do uczniów wszystkich typów szkół, a jej celem jest przybliżenie uczniom nowych roz-

wiązań technicznych spotykanych zarówno w życiu codziennym, jak i w przyszłej pracy zawodowej oraz pomoc w zaplanowaniu przyszłej kariery zawodowej i wybraniu kierunku dalszego kształcenia.

W trakcie wydarzenia uczestnicy mogli zapoznać się z działalnością Stowarzyszenia Elektryków Polskich Oddział Gdańsk, w tym m.in.:

- organizacją „Turnieju dla elektryków o Puchar Prezesa SEP Oddział Gdańsk”,
- organizacją „Turnieju dla elektroników” org. w Zespole Szkół Łączności w Gdańsku,
- możliwością uzyskania uprawnień eksploatacyjnych „E” oraz dozorowych „D”,
- funkcjonowaniem Kół SEP, w tym Studenckiego Koła SEP Politechniki Gdańskiej.

CONRADINUM jest jedną z najstarszych szkół w Polsce, a jego historia stanowi istotną część dziejów 1000-letniego Gdańska. Tu właśnie, w Gdańsku, w XVI w. osiadł ród Conradich, od którego nazwiska wywodzi się nazwa szkoły – CONRADINUM.

Przez wiele pokoleń członkowie słynnego rodu zajmowali wysoką pozycję w społeczności miasta i byli w różny sposób związani z Polską. W latach 1742-1798 żył ostatni z Conradich – Karol Fryderyk Conradi. Na mocy jego testamentu z **1794 r.** powstała Fundacja imienia Karola Fryderyka Conradiego, której zadaniem było utworzenie szkoły nazwanej „Prowincjonalnym Instytutem Szkolnym i Wychowawczym im Conradiego”. Trzy lata po śmierci fundatora - **10 października 1801 r.** - w Jankowie koło Gdańska otwarto zakład szkolno-wychowawczy, na czele którego stanął Rajnold Bernard Jachmann, uczeń i przyjaciel Immanuela Kanta. W 1898 r. rozpoczęto budowę nowego gmachu szkoły w mieście ogrodzie, czyli we Wrzeszczu przy Krusenstraße (ul. Piramowicza). Otwarcie nowej siedziby (budynki w stylu neorenesansu holendersko-gdańskiego zaprojektowane przez gdańskiego architekta Ottona Hugona Richarda Schmidta (1859-1929)) nastąpiło **17 października 1900 r.** Przeniesienie Conradinum z Jankowa do Wrzeszcza stanowiło głęboki przełom w dotychczasowym systemie wychowawczym szkoły. Jednak ogólne zasady pozostały takie same – nie pytano o wyznanie czy pochodzenie, ale oceniano przede wszystkim pilność w nauce. W latach **1913-1915** szkołę przekształcono w dziewięcioletnią wyższą szkołę realną kończącą się maturą. Po II wojnie światowej - **31 października 1945 r.** - rozpoczęły się zajęcia w utworzonym **1 sierpnia 1945 r.** Państwowym Liceum Budownictwa Okrętowego CONRADINUM, które zostało powołane do życia na podstawie konspiracyjnych koncepcji „Alfy”, czyli tajnej organizacji w Wydziale Marynarki Wojennej Komendy Głównej Armii Krajowej. Nowoutworzona szkoła kontynuowała przedwojenne tradycje Państwowej Szkoły Technicznej w Warszawie. Organizatorem i pierwszym dyrektorem powojennego Conradinum był Aleksander Potyrała, a wśród

nauczycieli znajdowali się naukowcy Politechniki Gdańskiej m. in. Jerzy Doerffer, Tytus Huber i Aleksander Rylke oraz ks. Józef Zator - Przytocki. Conradinum stało się wówczas kuźnią polskich okrętowców. W kolejnych latach szkoła ulegała przekształceniom: w latach **1951-65** funkcjonowała pod nazwą Technikum Budowy Okrętów, a w latach **1966-1991** jako Techniczne Szkoły Budownictwa Okrętowego. Od roku **1967** Conradinum jest szkołą koedukacyjną. Kiedy w **1991 r.** powołano do życia XVIII Liceum Ogólnokształcące, musiała się zmienić i nazwa szkoły i tak w **1992 r.** Conradinum uzyskało nazwę: Szkoły Okrętowe i Ogólnokształcące CONRADINUM. W skład SOiO, oprócz XVIII Liceum Ogólnokształcącego oraz Technikum Nr 18, na przestrzeni lat wchodziły również Liceum Techniczne Nr 3 (**1995-1999**) przekształcone w **1999 r.** na XVIII Liceum Profilowane, które istniało aż do likwidacji tego typu szkół w **2014** roku. W ciągu **74 lat powojennej działalności CONRADINUM** mury szkolne opuściło około **16000 absolwentów – Conradinowców.**

Obecnie w skład CONRADINUM wchodzi: XVIII Liceum Ogólnokształcące, Technikum nr 18 oraz Branżowa Szkoła I stopnia Nr 18. Od najbliższego roku szkolnego Conradinum będzie kształcić w zawodach technik budowy jednostek pływających, technik chłodnictwa i klimatyzacji, technik elektryk, technik mechanik, technik mechatronik, technik urządzeń dźwigowych oraz elektromechanik i mechatronik.

Wychodząc na przeciw zapotrzebowaniu pracodawców, od nowego roku szkolnego 2019/20, Conradinum wprowadza innowacje dydaktyczne. W ramach zawodu technik mechatronik będą dwie innowacje: programowanie robotów oraz programowanie mikrokontrolerów. W zawodzie technik mechanik: programowanie maszyn oraz drukarki 3D i w zawodzie technik elektryk: instalacje przemysłowe i na jednostkach pływających.

Conradinum współpracuje również z n.w. instytucjami: Politechnika Gdańska, Uniwersytet Morski w Gdyni, Akademia Marynarki Wojennej, Gdański Uniwersytet Medyczny, Pracodawcy Pomorza, Związek Pracodawców Forum Okrętowe, Pomorska Specjalna Strefa Ekonomiczna.

W tym roku Szkoła obchodzi 225 jubileusz działalności dydaktycznej. Główne uroczystości rocznicowe odbędą się **27 września 2019 r.** CONRADINUM serdecznie zaprasza Absolwentów do wzięcia udziału w tych uroczystościach.

Foto: Rusin Marek, SEP Oddział Gdańsk



Polski Związek Inżynierów i Techników Budownictwa

70 lat PZITB w Gdańsku



Zofia Ratajczak
PZITB Oddział Gdańsk

W dniu 31 stycznia 2019 r. odbyło się Spotkanie Jubileuszowe z okazji 70-lecia Oddziału PZITB w Gdańsku i 85-lecia Związku Inżynierów Lądowych i Wodnych w Gdyni. Spotkanie prowadził członek Zarządu Oddziału Marek Zackiewicz.

Prezentację multimedialną o historii Oddziału PZITB w Gdańsku oraz odbudowy Bramy Świętojańskiej przedstawiła Przewodnicząca Oddziału Elżbieta Urbańska-Galewska.

Przemówienia okolicznościowe wygłosili: Przewodniczący Zarządu Głównego PZITB Ryszard Trykosko, Prezes Pomorskiej Rady FSNT NOT w Gdańsku Bożenna Kawalec-Pietrenko, Dyrektor Biura POIIB Alicja Szpura, Prezes SEP Stanisław Wojtas Prezes PZITS Piotr Korczak Wiceprzewodniczący Gdańskiego Oddziału PZITB Ryszard Wróbel.

Program spotkania obejmował również wręczenie Odznaczeń Honorowych Polskiego Związku Inżynierów i Techników Budownictwa zasłużonym członkom stowarzyszenia, które z rąk Przewodniczącego Zarządu Głównego PZITB Ryszarda Trykosko, Przewodniczącej Oddziału Elżbiety Urbańskiej-Galewskiej oraz członka Głównej Komisji Odznaczeń Ryszarda Wróbla otrzymali:

Bartosz Breska - Złota Honorowa Odznaka PZITB

Szczepan Gapiński - Srebrna Honorowa Odznaka PZITB,

Tomasz Kuśmierczuk - Srebrna Honorowa Odznaka PZITB.

Jerzy Pozorski - podziękowania za długoletnią pracę na rzecz Stowarzyszenia

Na zakończenie spotkania jubileuszowego goście wysłuchali koncertu w wykonaniu skrzypaczki Julii Ziętek i pianisty Bartosza Skłodowskiego.



Stowarzyszenie Geodetów Polskich



Co to GEODEZJA? I kto to GEODECI?

mgr inż. Ryszard Rus

GEODETA, Rzeczoznawca Majątkowy
Prezes Oddziału SGP w Gdańsku

prof. dr hab. inż. Mirosław Żak

GEODETA, Rzeczoznawca Majątkowy

Dnia 17 stycznia 2019 roku SEJM RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ podjął Uchwałę w sprawie uczczenia 100-lecia powstania Stowarzyszenia Geodetów Polskich, które jest kontynuatorem jednej z pierwszych organizacji naukowo-technicznych, powstających wraz z odradzaniem się Rzeczypospolitej [publikacja *Monitor Polski nr 126 z dnia 30.01.2019 r.*]. W dniach 4-6 stycznia 1919 r. odbył się w Warszawie PIERWSZY POWSZECHNY ZJAZD MIERNICZYCH POLSKICH. Po wielu zmianach, będących skutkiem zawirowań i zawirach dziejowych, narodziła się dzisiejsza nazwa Organizacji, która dzięki UCHWALE SEJMOWEJ rok 2019 świętuje jako ROK STOWARZYSZENIA GEODETÓW POLSKICH, a Poczta Polska uhonorowała to pięknym znaczkiem o nominale 3,50 zł. Termin GEODEZJA, wywodzący się od greckiego określenia GEODAISIA pojawił się w VI w p.n.e. kiedy to Pitagoras postawił tezę o kulistym kształcie planety Ziemia. Z zachowanych dokumentów wiemy, że w latach 276-196 p.n.e. Eratostenes wyznaczył z niebywałą dokładnością wielkość promienia kuli ziemskiej, wykorzystując różnice kątów padania promieni słonecznych w głębokich studniach Aleksandrii i Assuanie odległych od siebie o 120 km. W ten sposób narodziła się GEODEZJA <GEODESIE (niem.), GEODESY (ang.)> rozumiana jako jedna z nauk o Ziemi, mająca na celu wyznaczenie jej kształtu i rozmiarów oraz nadanie im wyrazu liczbowego, opisanego równaniami i ich parametrami.

Zadanie wykonali i nieustannie przez stulecia wykonują geodeci, by móc poprawnie opisać NASZ ŚWIAT, będący maleńką cząstką nieskończenie rozległego WSZECHŚWIATA. Jednocześnie, wraz z wzrostem populacji mieszkańców Naszej Planety, pojawiła się potrzeba obrazowania terenu, będącego przedmiotem ludzkiego zainteresowania w celach bytowych, zaopatrzeniowych (np. woda) i komunikacyjnych. Z tego powodu przedmiotem zainteresowania GEODEZJI były już nie tylko kształt i rozmiary naszej PLANETY, ale też ukształtowanie sytuacyjne i wysokościowe jej powierzchni. Efektem tego była MAPA, ale też pierwsze decyzje dotyczące zagospodarowania powierzchni naszej planety w drodze wznoszenia budowli i

budynków, budowy ciągów komunikacyjnych i przepraw mostowych, tworzenie skupisk ludnościowych, konstrukcja systemów indywidualnej własności i władania wreszcie obrazowanie i nieustanna aktualizacja obrazu geometrycznego ziemskiej powierzchni, też obrazu własnościowego zaistniałej sytuacji - co oczywiste - wymaga mierzenia i wizualizacji jego wyników w postaci map i rejestrów. To niezwykle zróżnicowane zadania pomiarowe wykonują od zarania dziejów geodeci, których w związku z tym wskazał ktoś kiedyś jako usprawniających najstarszy zawód świata. Prawda! Duma! Chwała!

Mimo ogromnej ilości zmian i przekształceń, wynikających z wykonywanych zadań technicznych, starogrecka nazwa GEODEZJA poprzedzona jest stosownym przymiotnikiem (rolna, leśna, inżynieryjna, górnicza, miejska, morska...), a usprawniający ją: mierniczym, miernikiem, katastralnikiem i tu często skoczybrzdą.

Cywilizacyjny rozwój ludzkości wywołał zadania w kwestii lokalizacji, geometrycznej realizacji, a też statutu prawnego powstałych w ten sposób NIERUCHOMOŚCI. Właśnie ta okoliczność sprawiła, że obok nazwy GEODEZJA pojawiła się nazwa MIERNICTWO <MAESURING SURVEY (ang.), VERMESSUNGKUNDE VERMESSUNGWESE (niem.), a związku z tym pospolicie używać zaczęto traktowanych jako synonimy terminów GEODETA i MIERNICZY, a gdzieś niedługo MIERNIK.

Geodezja i miernictwo, geodeci i mierniczowie stanowiąc zaczęli klucz do zapewnienia ładu geometrycznego i przestrzennego, a też geometrycznego i prawnego w rodzącej się RZECZYPOSPOLITEJ. Krajobraz krajuapełniły tysiące WIEŻ TRIAGULACYJNYCH, a w ziemi osadzono miliony znaków metalowych, skalnych, i ceramicznych, będących nośnikiem współrzędnych osnowy geodezyjnej, jak też fizyczną i matematyczną materializacją granic własności i władania. Dzięki temu powstać mogły MAPY, obrazujące ukształtowanie terenu, jako skutek działania sił Natury, oraz aktywności Człowieka - mieszkańca i użytkownika tej ZIEMI.

W efekcie aktywności geodetów, powstały mapy ilustrujące zagospodarowanie przez człowieka uformowanej przez Naturę powierzchni ziemi, a też umieszczonych pod jej powierzchnią dla oka niewidocznych sieci urządzeń podziemnych (wodociągi, kanalizacja, energetyka...). Szczególne znaczenie w wskrzeszonej Rzeczypospolitej miało liczbowe określenie położenia zamykających każdą odrębną nieruchomość (działkę, parcelę) granic własności (władania), co umożliwiało zarówno obliczenie jej powierzchni jak definiowanie i strzeżenie ustanowionych

na niej praw. Współrzędne punktów wyznaczających kształt i położenie każdej nieruchomości umożliwiły jej wizualizację na mapie oraz obliczanie jej powierzchni. Właśnie to zadanie przypadło specjalistom dziś nazywanym geodetami.

Piszemy o tym dlatego, że rok bieżący za sprawą Uchwały sejmiku stał się ROKIEM GEODEZJI, czcząc w ten sposób dzień 4 stycznia 1919 roku, kiedy to polscy geodeci (o czym mowa wyżej) skrzyknęli się, by nadać ramy organizacyjne rozproszonej gromadzie mierniczych, w większości zajmujących się katastrzem gruntów. Tereny nowonarodzonej Rzeczypospolitej objęły obszary opisane numerycznie i mapowo w zaborze pruskim, mapowo i częściowo numerycznie w zaborze austriackim oraz praktycznie bez zwartego systemu numerycznego i graficznego w zaborze rosyjskim. W celu opanowania sytuacji w kwestii obsługi katastralnej ludności powołano do życia zawód MIERNICZEGO PRZYSIĘGŁEGO, a tytuł taki na podstawie egzaminu nadawały Politechniki Warszawska i Lwowska. Zapotrzebowanie społeczne na pomiary katastralne wywołało powstawanie coraz liczniejszych BIUR MIERNICZEGO PRZYSIĘGŁEGO. Najważniejszym i najbardziej rozpowszechnianym i społecznie ważnym zadaniem mierniczych było geometryczne obsługiwanie nieruchomości gruntowych i budynkowych, co stanowiło podstawę charakterystycznych własnościowych, transakcyjnych i podatkowych wszystkich nieruchomości w kraju.

Bez cienia przesady powiedzieć można, że podstawą skutecznej działalności gospodarczej państwa była działalność geodetów. Świadomość tego z całą mocą objawiła się natychmiast po zakończeniu II wojny światowej, kiedy Polska znalazła się w nowych granicach. Już 30 marca 1945 roku ukazał się dekret o pomiarach kraju i organizacji miernictwa, a dekretem z 24 kwietnia 1952 roku o państwowej służbie geodezyjnej i kartograficznej, unieważniając też ustawę o mierniczych przysięgłych z roku 1925, skutkiem czego 1 stycznia 1953 r. przestały istnieć bezpowrotnie biura mierniczych. Jednocześnie jednak w roku 1945 powołano organ centralnej państwowej służby geodezyjnej i kartograficznej w postaci Głównego Urzędu

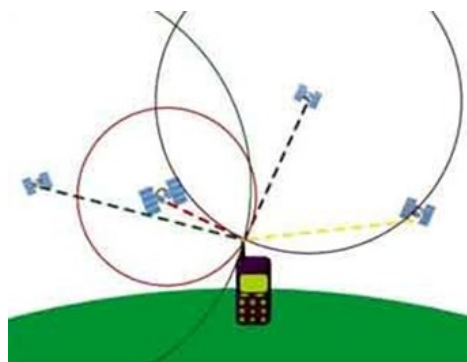
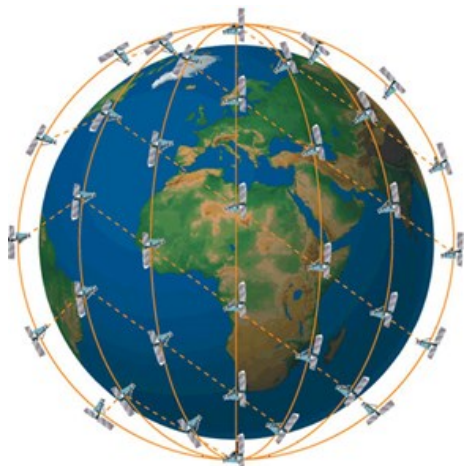
Pomiarów Kraju (GUPK), przekształconego w Centralny Urząd Geodezji i Kartografii (CUGiK), a następnie w funkcjonujący do dzisiaj Główny Urząd Geodezji i Kartografii (GUGiK).

Dla nas, geodetów, jest najważniejsze to, że mimo szalonych zawirowań dziejowych, branża nasza nieustannie służyła społeczeństwu, czego dowodem niech będzie fakt, że sięgając po hasło Stanisława Staszica „BYĆ NARODOWI UŻYTECZNYM” zwołano Pierwszy Powszechny Zjazd Mierniczych Polskich, który stał się zaczątkiem początkowo Związku Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej, a następnie od marca 1953 r. Stowarzyszenia Geodetów Polskich (SGP), które z powodzeniem zabiegało o uznanie jego niebanalnej roli w Niepodległej Ojczyźnie, świętując wraz z NIA rocznicę odzyskania niepodległości.

Jest przy tym jeszcze coś! Już w miliony liczyć można osoby poszukujące adresu, najkorzystniejszej drogi dojazdu lub dojścia, miejsca znajdowania się samemu lub osoby poszukiwanej, wyposażonej jak my w lokalizator elektroniczny o powszechnej nazwie Global Positioning System GPS (Globalny System Pozycjonowania), który pojawił się na przełomie lat 80 i 90. Wtedy też z krajobrazu zniknęły zabudowujące liczne wzgórza wieże triangulacyjne. Stopniowe zastępowanie triangulacji naziemnej nawigacyjnym systemem opartym na zespole 24 satelitów równomiernie rozmieszczonych na 6 płaszczyznach. Orbity te oddalone są od Ziemi o ok. 20.200 km.

Bez wątpienia, dzięki GPS przeogromnie wzrosła ilość beneficjentów systemów określania położenia dowolnego punktu w każdym miejscu naszej planety. Bądźmy świadomi faktu, że ułatwienia życia przynieszone przez GPS i kierowcom i wędrowcom to zasługa i dzieło geodetów i geodezji – w tym polskiej; czemu wyraz dał Sejm Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 17.01.2019 r. „WYRAŻAJĄC SZACUNEK DLA CAŁEGO ŚRODOWISKA POLSKICH GEODETÓW”.

Życzymy milionowej już rzeszy P.T. Użytkowników GPS, by pamiętali, co to geodezja i kto to geodeci.



100 lat Stowarzyszenia Geodetów Polskich

mgr inż. Ryszard Rus

GEODETA, Rzeczoznawca Majątkowy
Prezes Oddziału SGP w Gdańsku



Początek świętowania jubileuszu setnej rocznicy powstania Stowarzyszenia Geodetów Polskich stanowiła Msza Święta, która zgromadziła w kościele Świętego Krzyża przy Krakowskim Przedmieściu liczną rzeszę geodetów z całego kraju, a sprawowaną przez ks. Kardynała Kazimierza Nycza. W homilii znalazły się słowa uznania dla społecznej roli geodetów w działalności człowieka, a także podziękowanie za codzienny ich trud podejmowany na rzecz dobra innych.



Prezes SGP Janusz Walo wznosi wezwania modlitwne na Mszę św. w intencji geodetów ...

Miejszem wydarzeń uświetniających jubileusz był Warszawski Dom Technika, gdzie w dniu 25 stycznia 2019 roku zebrali się geodeci, których gośćmi byli przedstawiciele władz państwowych i samorządowych, liczne grono osób reprezentujących stowarzyszenia naukowo-techniczne i członkowie Zarządu Głównego Federacji Sto-

warzyszeń Naukowo-Technicznych NOT z Prezes Ewą Mańkiewicz-Cudny. Nie zabrakło gości z bratnich stowarzyszeń zagranicznych, z Prezydentem FIG. Okolicznościowe wystąpienie Prezesa SGP Janusza Walo przybliżyło dzieje naszej organizacji w stuleciu i wskazywało na podejmowane przez nią działania na rzecz geodezji i geodetów. Akcentowane w wystąpieniu wątki dopełniała treść wyświetlonego filmu „100 lat SGP”. Okolicznościowe wypowiedzi gości dawały wyraz wielkiemu uznaniu dla działań podejmowanych przez SGP, a także uznaniu istotnej roli w tym dziele osób, które podjęły się kierowania pracami naszej organizacji. Wyrazem życzliwej sympatii dla Stowarzyszenia Geodetów Polskich i geodetów były uroczyste adresy, kierowane na ręce Prezesa Janusza Walo.

Zwieńczeniem tej części uroczystości był akt wręczenia zasłużonym w pracy na rzecz Stowarzyszenia odznaczeń państwowych i organizacyjnych. Szczególne wyrazy uznania dla SGP Prezydent Międzynarodowej Federacji Geodetów Rudolf Staiger zawarł w wystąpieniu „Happy Birthday from FIG”.

Uroczystość w stronę jej zakończenia prowadziły tony utworów wykonywanych przez damski kwartet smyczkowy „By The Way”. Prezes Janusz Walo wzruszony prze-



Prezes SGP Janusz Walo otwierający uroczystość



Stulatkowi Ryszardowi Ruszkowskiemu wyrazi szacunku i gratulacje przekazuje Prezes Janusz Walo

biegiem wydarzenia, dziękował za tak liczną obecność „na naszym skromnym spotkaniu” i życzył wszystkim chętnym dobrej zabawy na balu geodetów. WIĘCEJ: www.sgp100lat.pl

...z naszym akcentem tj. z udziałem członków gdańskiego Oddziału SGP:

1. odbyły się przygotowania oraz uroczystości 100-lecia. GŁÓWNY SPONSOR JUBILEUSZU – OPEGIEKA sp. z o.o. w Elblągu. Komitet organizacyjny: m.in. Florian Romanowski i Ryszard Rus.

2. Uehonorowania:

Pomorska Biblioteka Cyfrowa PG oraz Państwowe Szkoły Budownictwa w Gdańsku – medal „AMIGO SGP” oraz imienne:

Florian Romanowski - Za zasługi dla Geodezji i Kartografii”

Adam Augustynowicz - EKSPERT NOT

Ewa Witkowska i Sławek Świdorski - DIAMENTOWA honorowa odznaka SGP

Mirosław Żak i Tomek Jewsienia - ZŁOTA honorowa odznaka SGP



Wyróżnienie dla prof. Mirosława Żaka

Katarzyna Gollent i Karol Koss - SREBRNA honorowa odznaka SGP

3. Film „Historia SGP” (scenariusz i reżyseria Alicja Kulka i Ryszard Rus) dla zainteresowanych - oglądanie filmu możliwe tutaj: <https://youtu.be/g4-wsSaCO70>.

4. Wydawnictwo jubileuszowe - Komitet redakcyjny pod kierownictwem Ryszarda Rus wraz z recenzją Prof. Mirosława Żaka. Prezentacja na Gali 100-lecia „INNOWACJE – GEODEZJA 4.0” – Adam Augustynowicz. Jubileuszowy nr 1 z 2019 roku PRZEGLĄD GEODEZYJNY z publikacjami naszych członków: Bogumił Koczot, Ryszard Rus. Pamiątki jubileuszowe: pendrive, karta pocztowa, znaczki, apaszka oraz krawat, który stał się HITem nie tylko balu!

Zwrócić uwagę należy na fragment listu gratulacyjnego Prezydenta RP: ... „Z uznaniem przyjąłem także wiadomość o planach wydania słownika biograficznego geode-

tów i kartografów polskich. Jestem przekonany, że znajdują się w nim biogramy wielu wybitnych postaci, których dokonania zasługują na upamiętnienie.”...



CAŁOŚĆ: <http://www.prezydent.pl/aktualnosci/wypowiedzi-prezydenta-rp/inne/art,917,list-z-okazji-100-lecia-stowarzyszenia-geodetow-polskich.html>

...i jeszcze najważniejsze: SEJM RP w dniu 17 stycznia podjął uchwałę



MONITOR POLSKI

DZIENNIK URZĘDOWY RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Warszawa, dnia 30 stycznia 2019 r.

Poz. 126

UCHWAŁA SEJMU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

z dnia 17 stycznia 2019 r.

w sprawie uczczenia 100-lecia powstania Stowarzyszenia Geodetów Polskich

W dniach 4–6 stycznia 1919 r. w Warszawie odbył się I Powszechny Zjazd Mierniczych Polskich – jednej z pierwszych organizacji naukowo-technicznych powstających wraz z odradzeniem się Rzeczypospolitej Polskiej. Jego inicjatorami byli wybitni patrioci: uczeni, nauczyciele, społecznicy. Od tego czasu stowarzyszenia polskich geodetów działały ciągle, poza okresem II wojny światowej.

Nazwy organizacji wielokrotnie zmieniały się na przestrzeni minionych 100 lat. Były to: Związek Mierniczych Polskich (1925), Związek Mierniczych Przysięgłych (1926), Związek Mierniczych Rzeczypospolitej Polskiej (1945), Stowarzyszenie Geodetów Polskich (1953).

Geodeci odegrali niezwykle ważną rolę w integracji terytorialnej Polski po okresie zaborów. Po odzyskaniu niepodległości geodeci podjęli prace nad efektywnym rozwojem kraju oraz szeroką akcją edukacyjną, patriotyczną i wychowawczą służącą podniesieniu świadomości narodowej i społecznej.

Po II wojnie światowej polscy geodeci aktywnie włączyli się w proces odbudowy zniszczonej Polski, w tym w zagospodarowanie tzw. ziem odzyskanych. Brali czynny udział w pracach związanych ze zmianą podziału administracyjnego, z odbudową kraju oraz przekształcaniem struktury agrarnej i przestrzennej.

W 100. rocznicę powstania Stowarzyszenia Geodetów Polskich Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża uznanie dla tej organizacji naukowo-technicznej oraz szacunek dla całego środowiska polskich geodetów.

Marszałek Sejmu: *M. Kuchciński*

Publikacja MONITOR POLSKI z 30.01.2019 roku poz. 126

Loża Ekspertów

Zagrożenia związane z oddziaływaniem składowiska zwanego hałdą na środowisko

dr Danuta Trokowicz

*Emerytowany pracownik Państwowego
Instytutu Geologicznego*

Początkowo po uruchomieniu produkcji nawozów fosforowych przez Gdańskie Zakłady Nawozów Fosforowych w Wiślince koło Gdańska w 1963 r. odpady poprodukcyjne fosfogipsy zrzucano do Zatoki Gdańskiej, zanieczyszczając polską strefę ekonomiczną Bałtyku.

Wskutek zdeterminowanych protestów naukowców z Instytutów zajmujących się badaniem morza zaprzestano tych zrzutów i w 1972 r. utworzono składowisko fosfogipsów w wyrobisku cegielni (usunięto powierzchniową warstwę iłów do produkcji cegieł) w obszarze depresyjnym, poniżej poziomu Martwej Wisły, oddalonej od hałdy zaledwie 50m i oddzielonej od obszaru składowiska jedynie wałem przeciwpowodziowym, zbudowanym z osadów ilastych. Z czasem wysokość hałdy przekroczyła 50m, a na terenie obejmującym 26 ha pod hałdą, zalegało ponad 16 mln ton fosfogipsów, zanieczyszczonych metalami ciężkimi, pierwiastkami promieniotwórczymi, fluorem i fosforem, co zagrażało środowisku, ponieważ **nagromadzenie w jednym miejscu nawet niewielkich ilości metali ciężkich i pierwiastków promieniotwórczych (w przeliczeniu jednostkowym np. g/t) prowadzi do zmian metabolicznych (poprzez łańcuch troficzny) w organizmie człowieka**, zwłaszcza że osady podścielające składowisko składają się z piasków drobnoziarnistych, dalej z piasków średnioziarnistych, a następnie z gliny przewarstwionej piaskami, co świadczy o możliwości przepływu zanieczyszczeń występujących w hałdzie do wód podziemnych (Trokowicz D., 2005, 2007). Ponadto według Nałęcz (Nałęcz T., 1999): „**zagrożenie jakości wód podziemnych i ich degradacji jest szczególnie widoczne na terenach wokół Martwej Wisły, gdzie m.in. zlokalizowane jest składowisko fosfogipsów. Wody podziemne w tym obszarze są podatne na zanieczyszczenia, gdyż nie posiadają lub też mają słabą izolację od powierzchni terenu, co ułatwia migrację zanieczyszczeń.**” Podkreślić również należy, że ze względu na rakotwórcze oddziaływanie hałd i ich przenikliwość Amerykańska Agencja Ochro-

ny Środowiska (US EPA, 1993) wprowadziła tzw. „prawo fosfogipsowe”, które nakłada obowiązek stosowania zabezpieczeń, zmniejszających skażenie wód podziemnych. Jednakże w obszarze Wiślinki nie zbadano dotychczas kierunku przepływu wód podziemnych, szybkości ich przepływu oraz związanych z tym zagrożeń, co jest konieczne, zwłaszcza, że studnie na Kaszubach sięgają około 30m, a ujęcie wody Lipce odległe jest od składowiska zaledwie 11 km.

Ze względu na przenikliwość składowiska, a także wypłukiwanie związków pierwiastków promieniotwórczych i metali ciężkich (zależnie od stopnia ich rozpuszczalności w wodzie), zawartość ich w hałdzie ulegała stopniowemu zmniejszeniu i w kolejnych latach wynosiła: 100 g/t (U) w 1983r. 25 g/t (U) w 1989r. i w roku 2006 około 2g/t (U) a toru w 1989r. (Th) 100 g/t i 4g/t (Th) w 2006r. (Trokowicz D., 2008), co jest w przypadku uranu zgodne z wynikami otrzymanymi w katedrze Chemii i Radiochemii Środowiska Uniwersytetu Gdańskiego (Boryło A., Nowicki W. Skwarzec B., 2009). W związku z tym w „świeżym” fosfogipsie występuje większe zawartości pierwiastków promieniotwórczych, niż w „starym”, tzn. dłużej leżakującym (Trokowicz D., 2008).

Zanieczyszczenia te, wypłukiwane z fosfogipsów migrowały do wód podziemnych, powierzchniowych i wodami Martwej Wisły do Zatoki Gdańskiej. Najmniejsze zanieczyszczenie wód rzeki odnotowano w okresie jesienno-



Kacper Kowalski / KFP. Hałda fosfogipsu w Wiślince ; źródło: www.fakt.pl,

zimowym. Natomiast skutek wietrznej erozji hałdy i jej pylenia, pierwiastki promieniotwórcze i metale ciężkie przenoszone podczas nawalnych wiatrów na większe odległości, nagromadzały się na powierzchni gleby i częściowo akumulowały się w roślinności, a także migrowały w głąb profilu glebowego przy niskim pH (gleby w tym obszarze na ogół są kwaśne), na ogół aż do płytkich wód podziemnych. W związku z tym **niemożliwa jest jednorodna ocena zanieczyszczenia gleby, zwłaszcza po upływie wielu lat. Najlepszym wskaźnikiem zanieczyszczenia tego obszaru i zagrożeń z tym związanych są wody podziemne, w których zarówno pierwiastki promieniotwórcze, jak i metale ciężkie mogą się utrzymywać przez dłuższy czas, a roślinność została już skonsumowana.** Pomimo istniejących zagrożeń dopiero w 1983r. objęto składowisko systemem rowów opaskowych ze zbiornikiem retencyjnym i zastosowano korki w rowach melioracyjnych. Jednakże system ochronny hałdy okazał się niesprawny m.in. ze względu na wycieki do Martwej Wisły, postępującą erozję składowiska i nieszczelne korki w rowach melioracyjnych. Konieczne okazały się interwencyjne działania (posiedzenia naukowe, konferencje, interwencje u władz samorządowych m.in. przy udziale Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Mechaników Polskich NOT oraz Greenpeace) zmierzające do zamknięcia składowiska i jego zabezpieczenia, pomimo sprzeciwu grupy naukowców współpracujących z GZNF i usiłujących udowodnić, że hałda nie zagraża środowisku (Hupka J., Bojanowski R., Kozerski B. i inni, 2006) poza wyznaczoną strefą ochronną 300m szerokości. W związku z zaistniałą sytuacją GZNF rozpoczęły w 2000r. tzw. „rekultywację biologiczną” składowiska, celem jego zadarnienia przez pokrycie komunalnymi osadami ściekowymi, zanim przeprowadzono techniczne zabezpieczenie hałdy. Stożkowy kształt składowiska powodował liczne osuwiska komunalnych osadów, zawierających metale ciężkie (niejednokrotnie większe koncentracje, niż w fosfogipsach), związki EDC_s (biologicznie czynne estrogeny), bakterie, wirusy i grzyby. Wskutek osuwisk tych osadów po zboczach hałdy, zanieczyszczenia pochodzące zarówno ze składowiska, jak i z komunalnych osadów ściekowych migrowały do wód podziemnych, powierzchniowych i przenoszone wodami rzeki do Zatoki Gdańskiej, przyczyniając się do jej eutrofizacji (dopływ substancji biogennej- fosfor z hałdy, azot z osadów komunalnych), zakwitnięcia sinic, a także do zwiększenia liczebności bakterioplanktonu, zmniejszenia produkcji pierwotnej i rybostanu, na który negatywnie oddziałują związki EDC_s (Trokiewicz D., 2007; 2008). Ostatecznie składowisko zamknięto w 2010r. według opracowanego sposobu jego zamknięcia (Granatowicz J., Kot A. i inni, 2008; Dembicki E., Cichy W. i inni, 2008) z obowiązkiem prowadzenia monitoringu zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Środowiska z dnia 09-12-2002 (Dz.U., nr 220, poz. 1858), a w GZNF wdrożono bezodpadową technologię pozyskiwania nawozów

fosforowych. Po zamknięciu składowiska, oznaczenia wykonane w Katedrze Chemii i Radiochemii Środowiska Uniwersytetu Gdańskiego wykazały znikomą emisję radionuklidów ze składowiska do atmosfery oraz stosunkowo niskie ich stężenie w wodach powierzchniowych wokół składowiska i w wodach Martwej Wisły (Boryło A., Skwarzec B., Olszewski G., 2012), co przede wszystkim świadczy o tym, że w znacznej części związki pierwiastków promieniotwórczych zostały wypłukane z hałdy, na co wskazuje zmniejszanie w miarę upływu lat, aż do minimum, zawartości toru (Th) i uranu (U²³⁸) w fosfogipsach (Trokiewicz D., 2005; 2007;2008; Olszewski G., 2015). Poza tym zadarnienie składowiska mogło w znacznym stopniu ograniczyć emisję radioizotopów do atmosfery, ze względu na znikomą pylistość hałdy, co nie wyklucza istniejących zagrożeń i możliwości ich wpływu na rozwój chorób nowotworowych.

WNIOSKI

1. Oddziaływanie składowiska fosfogipsów na wody podziemne jest nadal jednym z największych zagrożeń, ponieważ związki pierwiastków promieniotwórczych i metali ciężkich, zależnie od stopnia ich rozpuszczalności w wodzie migrują do wód podziemnych wskutek przesiąkliwości składowiska oraz wypłukiwania przez opady deszczowe. Zanieczyszczenia te mogą utrzymywać się w wodach podziemnych wiele lat i przyczyniać się do rozwoju chorób nowotworowych. Jednakże dotychczas nie zbadano kierunku przepływu tych wód, szybkości ich przepływu i zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem wód podziemnych. Rozpoczęcie badań w tym zakresie m.in. w obszarze Wiślinki planowane są przez Państwowy Instytut Geologiczny- PIB, Oddział Geologii Morza w 2019 roku.
2. W okresie przed zabezpieczeniem i zadarnieniem składowiska, pierwiastki promieniotwórcze i metale ciężkie wskutek pylistości hałdy, migrowały na większe odległości i nagromadzały się w powierzchniowej warstwie gleby oraz częściowo akumulowały się w roślinności, a ich związki rozpuszczalne w wodzie, wypłukiwane przez deszcze, przy kwaśnym pH gleby, migrowały w głąb profilu glebowego do wód podziemnych.
3. Składowisko znajduje się na terenie zalewowym w obszarze depresji i dlatego nawet po zabezpieczeniu hałdy mogą występować osuwiska osadów, zwłaszcza wskutek opadów deszczowych, przyczyniając się do migracji zanieczyszczeń do wód podziemnych, powierzchniowych i przenoszone wodami Martwej Wisły do Zatoki Gdańskiej.
4. W zależności od warunków klimatycznych (ocieplenie klimatu) zadarnione osady komunalne mogą ulegać mineralizacji i w postaci pylistej migrować do atmosfery, dlatego m. in. lepszym zabezpieczeniem składowiska byłoby pokrycie jego powierzchni łąkami, występują-

cymi w sąsiedztwie hałdy.

5. Po zabezpieczeniu i zadarnieniu składowiska fosfogipsów zasięg jego oddziaływania na atmosferę, gleby i roślinność może ograniczać się do strefy ochronnej szerokości 300m, zwłaszcza, że związki pierwiastków promieniotwórczych i metali ciężkich, rozpuszczalne w wodzie, zostały wyflukane przez wieloletnie opady deszczowe i obecnie stanowią zagrożenie jakości wód podziemnych oraz zanieczyszczają Zatokę Gdańską.
6. Rośliny uprawne z obszaru oddziaływania hałdy, jeszcze przed zabezpieczeniem składowiska (pylistość hałdy, wyfukiwanie zanieczyszczeń) zostały skonsumowane, a nagromadzone w organizmie człowieka (w ciągu wielu lat) metale ciężkie i pierwiastki promieniotwórcze mogą powodować zmiany metaboliczne i wzrost zachorowalności na nowotwory złośliwe. W związku z powyższym, oraz ze względu na zagrożenie jakości wód podziemnych, które mogą zagrażać przyszłym pokoleniom, należy sporządzić statystykę wzrostu zachorowalności na nowotwory złośliwe w obszarze Wiślinki, co jest obowiązkiem władz samorządowych.
7. Stwierdzone (Katedra Chemii i Radiochemii Uniwersytetu Gdańskiego) nagromadzenie radionuklidów na polach uprawnych, oddalonych od składowiska fosfogipsów może wiązać się nie tylko z przenawożeniem gleby, ale również z nagromadzeniem trudnorozpuszczalnych w wodzie związków pierwiastków promieniotwórczych, migrujących do atmosfery podczas pylenia hałdy. **Badania przeprowadzone po okresie wieloletniego pylenia hałdy mogą również wskazywać na ograniczone obecnie oddziaływanie fosfogipsów na powierzchnię gleby i roślin uprawnych w obszarze Wiślinki.**
8. Nieuprawnione jest twierdzenie, że „wody Martwej Wisły nadają się do konsumpcji z punktu widzenia skażenia radiochemicznego” (Olszewski G., 2015), ponieważ nie podano warunków klimatycznych i pory roku, w której pobrano próbki wody do analizy oraz składu osadów powierzchniowych, pokrywających dno rzeki, uruchamianych podczas sztormów. Ponadto wody Martwej Wisły należą do najbardziej zanieczyszczonych m.in. ze względu na stosunkowo słaby ich przepływ.
9. Pomimo zabezpieczenia składowiska metodą tzw. „rekultywacji biologicznej” i zastosowania wszystkich możliwych sposobów technicznego zabezpieczenia hałdy przed skutkami osuwisk, erozją i pojawianiem się na składowisku niebezpiecznych reperów, hałda i obszar jej oddziaływania powinny być stale monitorowane.

LITERATURA

Boryło A., Nowicki W., Skwarzec B., 2009. Isotopes of polonium (^{210}Po) and uranium (^{238}U) industrialised area of Wiślinka. *International Journal of Environmental and Ana-*

lytical Chemistry, 89:677-685

Boryło A., Skwarzec B., Olszewski G., 2012. The radiochemical contamination (^{210}Po and ^{238}U) of zone around phosphogypsum waste heap in Wiślinka. *Journal of Environmental Science and Health. Part A*, 47, 675-687.

Dembicki E., Cichy W., Cudny M., Malesiński K., 2008. Techniczny sposób zamknięcia składowiska fosfogipsów w Wiślinie. *Rekultywacja techniczna*, t.1. Geosyntex sp. z o.o. Gdynia.

Granatowicz J., Kot A., Sukowski T., Podleśny A., 2008. Techniczny sposób zamknięcia składowiska fosfogipsów w Wiślinie, t.2. *Pracownia Modelowania Hydrogeologicznego*. Gdańsk.

Hupka J., Bojanowski R., Kozerski B., Pertkiewicz- Piszcz M., Quant B., Rzechuła J., Ziemiński T., 2006. Ekspertyza określająca stopień spełnienia standardów jakości środowiska w rejonie składowiska fosfogipsów w Wiślinie. *Politechnika Gdańska*.

Nałęcz T., 1999. *Atlas Geochemiczny Pobrzeża Gdańskiego. Część II. Zagrożenie jakości wód podziemnych*. Państwowy Instytut Geologiczny. Warszawa.

Olszewski G., 2015. Skażenie radiochemiczne składowiska przyrodniczego wokół hałdy fosfogipsów w Wiślinie w pobliżu Gdańska. *Rozprawa doktorska*. Wydział Chemii, Uniwersytet Gdański.

Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 grudnia 2002r. (Dz.U. nr 220, poz. 1858).

Trokowicz D., 2005. Pierwiastki promieniotwórcze, pierwiastki ziem rzadkich i metale ciężkie w fosfogipsach. *Seminarium dnia 21-04-2005. Ochrona środowiska Naturalnego. Przyczyny wysokiej zachorowalności na choroby nowotworowe*. Polskie Towarzystwo Medycyny Środowiskowej. Oddział Pomorski. Gdańsk.

Trokowicz D., 2007. Wpływ hałdy fosfogipsów i sposobu jej rekultywacji biologicznej na środowisko i eutrofizację Zatoki Gdańskiej. http://www.pgl.gda.pl/posiedzenia_naukowe (66 streszczenia).

Trokowicz D., 2008. Wpływ składowiska fosfogipsów na środowisko i eutrofizację Zatoki Gdańskiej. *Praca arch. PIG*. Gdańsk

US EPA 1993. *Phosphogypsum rule. The New Source Performance Standards (NSPS)*.

Ogród deszczowy - od pomysłu do realizacji

Agnieszka Kowalkiewicz

Rzecznik prasowy Gdańskie Wody Sp. z o.o.

Czy zakładanie ogrodów deszczowych musi być dużą i kosztowną inwestycją tylko dla profesjonalistów? Spółka Gdańskie Wody odpowiedzialna za zarządzanie systemem odwodnieniowym w Gdańsku przekonuje, że taki obiekt może założyć każdy.

By miasto było jak najlepiej przygotowane na skutki intensywnych opadów, niezbędne jest równoległe rozwijanie wielu narzędzi, które są równie istotne i powinny się wzajemnie uzupełniać. Podstawą bezpieczeństwa powodziowego Gdańska jest sieć ponad 50 **zbiorników retencyjnych** o łącznej pojemności około 700 000 m³, zlokalizowanych kaskadowo na potokach, co tworzy niespotykany w innych polskich miastach system. Odwodnienie zapewnia także ponad 20 000 studni i 18 000 wpustów ulicznych, 317 km potoków i rowów, 751 km sieci kanalizacji deszczowej, 15 km wałów przeciwpowodziowych i 6 ogrodów deszczowych. Od 2001 r. pojemność retencyjna Gdańska zwiększyła się ponad 5-krotnie. Ważnym elementem strategii kompleksowego zarządzania wodą opadową w Gdańsku są **obiekty małej retencji**, które naśladują naturę w gromadzeniu, oczyszczaniu i opóźnianiu spływu deszczówki. *Dlatego tworzymy miejskie ogrody deszczowe oraz zachęcamy, edukujemy i wspieramy mieszkańców, by mogli budować takie rozwiązania także we własnym zakresie. Opracowujemy Gdański Przewodnik Małej Retencji – **wydana już została jego I część, poświęcona ogrodom deszczowym.***

Głównym źródłem wody glebowej są opady atmosferyczne, które jednocześnie są praktycznie jedynym źródłem nawadniania miejskich drzew. Dlatego należy zatrzymać jak najwięcej wody opadowej na miejskich terenach zieleni. Najlepszym sposobem mogą być różne formy ogrodów deszczowych i niecek trawiastych.



Ogród deszczowy przy ul. Kaczeńce 31, Gdańsk Stogi



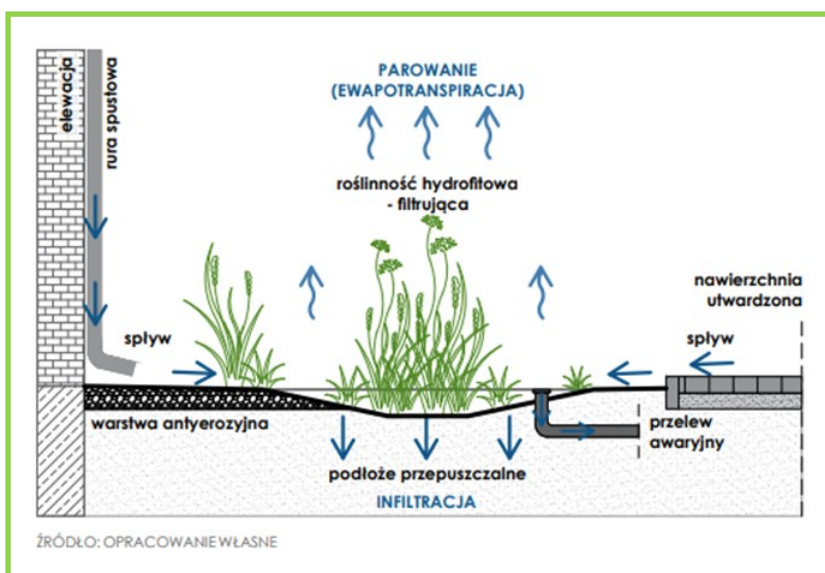
Ogrody do zadań specjalnych

Ogrody deszczowe przypominają zwyczajny ogród, jednak składają się głównie z wyselekcjonowanych gatunków roślin, które nie tylko stanowią ozdobę, ale także oczyszczają wodę. Głównym ich zadaniem jest zbieranie i wykorzystywanie wody opadowej z pobliskich terenów, najczęściej z dachów czy terenów utwardzonych takich jak podjazdy, parkingi czy chodniki. Można im nadawać dowolne kształty i formy. Dobrze wkomponowany, może nie tylko cieszyć oko pięknymi rabatami roślin stref nadwodnych, ale także dzięki pogłębieniu i uszczelnieniu dodatkowo pomoże gromadzić cenną wodę opadową do własnych potrzeb. Poza oczywistą korzyścią, jaką jest poprawa komfortu życia i podniesienia wartości nieruchomości, są także inne, równie korzystne zalety zakładania ogrodów deszczowych. Poprzez stworzenie odpowiedniego mikroklimatu zwiększa się bioróżnorodność przydomowego ogródka. Zmniejsza się ilość spływającej wody deszczowej, a co za tym idzie, zmniejsza się ryzyko powodziowe. Czy w końcu zmniejsza się opłaty za niezagospodarowaną

wodę opadową na terenie gmin, gdzie takie opłaty już wprowadzono.

Dzięki zastosowaniu odpowiedniej roślinności oraz warstw drenujących, ogród deszczowy jest w stanie wstępnie oczyścić wodę i wprowadzić ją do głębszych warstw gleby. Tym samym, woda opadowa zostaje zatrzymana w terenie. W przypadku, gdy warunki gruntowe nie sprzyjają wchłanianiu wody (np. tereny gliniaste), można urządzić taki ogród w pojemniku lub w szczelnej wersji w gruncie. Poprzez przyswajanie wody przez rośliny w wyniku ewapotranspiracji, finalna objętość wody znacznie się zmniejsza.

Zaprojektowanie ogrodu deszczowego może uwzględniać rozwiązanie infiltrujące jak i rozwiązanie szczelne. W obu przypadkach odpływ całkowity minimalizowany jest przez



Rysunek 1 Schemat funkcjonowania ogrodu deszczowego

ewapotranspirację. Objętość każdego ogrodu powinna uwzględniać tzw. opad obliczeniowy, określany w lokalnych normach i standardach. Do odprowadzania wód nadmiarowych z opadów ulewnych służy przelew awaryjny, z którego woda kierowana może być np. do studni chłonnej czy sieci kanalizacji deszczowej.

Jak założyć ogród deszczowy? Wystarczy 5 kroków!

1. Oszacuj ilość wody, którą masz do dyspozycji.

Zlicz powierzchnię, z której odprowadzana zostanie woda. Na każde 100 m² nawierzchni utwardzonej należy zrealizować 6 m² powierzchniowego obiektu małej retencji o głębokości ok. 0,5m.

2. Sprawdź, jakie masz podłoże.

Informacja ta zawarta będzie w badaniach gruntowych, wykonywanych przed realizacją każdej inwestycji. Możesz też zweryfikować je samodzielnie lub z pomocą specjalisty. W przypadku podłoża przepuszczalnego możesz urządzić ogród deszczowy w gruncie, tak by woda infiltrowała do głębszych warstw gleby. Będzie to tzw.

ogród suchy. Gdy z kolei masz do czynienia z podłożem nieprzepuszczalnym, świetnie sprawdzi się mokry ogród deszczowy w gruncie, bądź ten sam w pojemniku.

3. Dobierz rośliny i pozostałe materiały.

Dobierając roślinność warto pamiętać, że z biegiem czasu będą się one zmieniać i rozrastać. Należy wziąć pod uwagę rozmiar roślin w wieku dojrzałym, zwłaszcza w przypadku drzew i dużych krzewów. Pełną listę roślin znajdziesz na stronie www.gdanskiewody.pl

4. Wykonaj ogród deszczowy.

OGRÓD SUCHY

Dla ochrony fundamentów budynków przed zawilgoceciem, odsuń ogród o co najmniej 5 m od najbliższych zabudowań. Jedynym ograniczeniem w realizacji takiego ogrodu może być lokalizacja w strefie ochrony ujęć wód.

OGRÓD MOKRY

Taki ogród, ze względu na możliwość szybkiego przepięnienia, musi być wyposażony w przelew awaryjny, umożliwiający odprowadzenie nadmiaru zgromadzonej wody

OGRÓD W POJEMNIKU

Jego niewątpliwą zaletą jest małe zapotrzebowanie na przestrzeń, dlatego z łatwością można go wkomponować w istniejące zagospodarowanie terenu. Rośliny w tym typie ogrodu należy sadzić dość gęsto – najlepiej co najmniej 6 roślin na 1 m² ogrodu.

5. Pielęgnuj i odpowiednio utrzymuj.

Ogrody deszczowe nie wymagają szczególnych zabiegów pielęgnacyjnych, zwłaszcza gdy do obsadzenia użyto odpowiednich roślin rodzimych, odpornych na lokalne warunki atmosferyczne. Nie wymagają także nawożenia i podlewania z wyjątkiem długotrwałej suszy. Aby jednak spełniały swoją rolę, należy użytkować je z uwzględnieniem następujących prac eksploatacyjnych: usuwanie roślin obumarłych, uzupełnianie ubytków, raz do roku koszenie uschniętych części roślin, bieżąca kontrola stanu technicznego dopływów, elementów przepływowych, odpływów, czyszczenie i udrażnianie studzienek kontrolnych, w razie potrzeby odmulanie do pierwotnego poziomu dna, likwidowanie uszkodzeń konstrukcyjnych powstających wskutek erozji wodnej oraz systematyczne usuwanie zanieczyszczeń spływających do niecki.

Szczegółowe informacje oraz schematy zakładania i funkcjonowania ogrodów deszczowych można znaleźć na stronie www.gdanskiewody.pl w Poradniku Ogród deszczowy w 5 krokach opracowanym przez Gdańskie Wody.

Weto parlamentu europejskiego dla spalarni i składowisk odpadów – kierunek „zero waste economy -gospodarka wodorowa”

dr inż. Bogdan Sedler

Fundacja Naukowo-Techniczna „Gdańsk”

Smutna wiadomość dla zwolenników spalarni odpadów, zwłaszcza komunalnych. Komisja Europejska poczyniła kolejny krok w kierunku wstrzymania finansowania dla przestarzałych metod przetwarzania odpadów, głównie ich spalania. Zamiast tego środki z Funduszu Spójności po 2020 r. trafią będą na wspieranie recyklingu i gospodarki o obiegu zamkniętym. Polska powinna osiągnąć w 2020 r. poziom recyklingu 50%. Stanowisko Ministerstwa Środowiska przedstawiła Dyrektorka Departamentu Gospodarki Odpadami Magda Gosk podczas spotkania z samorządowcami z Mazowsza. A mianowicie: rozwijanie metod termicznego przekształcania odpadów jest absolutnie niecelowe i nie zagwarantuje gminie spełnienia obowiązków w zakresie recyklingu, który w 2035 r. powinien osiągnąć poziom 65%. Tyle na wstępie.

Jak wygląda sytuacja w aktualnie eksploatowanych spalarniach odpadów komunalnych? Badania spalarni w Poznaniu przeprowadzone ostatnio na polecenie Wojewody Wielkopolskiego wykazały zadziwiająco niskie poziomy emisji szkodliwych substancji, w tym dioksan i furanów, znacznie poniżej obowiązujących norm. Przeprowadzono je w dniach 11 i 12 grudnia 2018 r., a następnie przez dwa miesiące sporządzano końcowe ustalenia. Zakład pod nazwą „Instalacja Termicznego Przekształcania Frakcji Resztkowej Zmieszanych Odpadów Komunalnych” (cytuję za mgr inż. Wiesławem Klimkiem, z listu do Wojewody Wielkopolskiego z 11marca 2019 r.) nie przedstawił ile spalonych zostało w tym czasie odpadów komunalnych i z jakiej frakcji, dane technologiczne procesu, etc. W związku z powyższym, końcowe ustalenia wyników są nieadekwatne do rzeczywistych wyników i pomiarów oraz analiz fizyczno-chemicznych procesu spalania substancji niebędącej paliwem. To jeden przykład z „naszego podwórka”. A co dzieje się u sąsiadów z UE? Raport z listopada 2018 r. pt. „Ukryte Emisje – Przykład z Holandii” opublikowany przez organizację ToxicoWatch nie pozostawia złudzeń: najnowsza spalarnia Reststoffen Energie Centrale oddana do eksploatacji w 2011 r., przedstawiana przez Ministra Gospodarki jako najlepsza w Europie jest daleka od spełnienia norm emisyjności, szczególnie w zakresie dioksan, furanów i innych toksycznych substancji organicznych. Badania wykonane w 2013 r. wykazały wysoką zawartość tych substancji w nabiale w otoczeniu spalarni w Harlingen w promieniu 2 km. Normy nie przewidywały badań ciągłych, a jedynie dwukrotnie

po 6-8 h w ciągu roku.

Okazało się, że przekroczenia emisji dioksan i furanów były wyższe o 460-1290 razy w porównaniu z testami krótkoterminowymi, wg. obowiązujących norm.

Procesy rekombinacji dioksan i furanów podczas schładzania są stochastyczne. Cząstki te przenoszone są przez nanocząstki w spalinach stanowiące wagowo 2-3 % ogółu emisji, liczbowo zaś jest ich tysiące razy więcej (vide: Materiały Konferencyjne NOT w Gdańsku z 21.05.2015i 11.09.2018). O fakcie tym, jak widać wiedza nie jest dostatecznie znana. Dopiero skutki działalności spalarni odpadów komunalnych uświadamiają opinię publiczną, jak szkodliwe są procesy termicznej utylizacji/spalania odpadów wszelkiej maści.

Dokument BBC z 2012 r. pt. TRASHED z narratorem Jeremy Ironsem, słynnym aktorem hollywoodzkim – otrzymał kilkanaście nagród i wyróżnień – podaje, że spalarnie odpadów komunalnych są odpowiedzialne za 70-90 % światowej emisji dioksyn i furanów, związków 10 000 – razy szkodliwszych od cyjanku potasu. Skoro spalanie z dostępem tlenu wywołuje takie skutki, to jakie technologie należałoby stosować w stosunku do odpadów, zwłaszcza niebezpiecznych, nie dających się zagospodarować?

Od lat rozwijane są technologie zaawansowanej gazyfikacji w tym plazmowej. Zamiast toksycznego żużla w ilości 25-30 % wsadu, powstaje neutralny zeszlony produkt stanowiący 2-3% wsadu (Rys.1). Jako technologie przyszłościowe przechodziły przez trudny okres rozwoju, jak widać na przykładzie wstrzymanej realizacji I- i II-etapu zakładu gazyfikacji plazmowej w Tees Valley w Anglii, który miał przerabiać 2x350 000 t/r odpadów komunalnych. Realizację etapu II-go wstrzymano po trudnościach z rozruchem etapu I-go. Jako powód podano przepalenie się osłony termicznej komory plazmowej. Inwestor Air Products z Kanady wycofał się z projektu mimo zainwestowania ca. 1 mld EURO. Jest nadzieja, że nowy właściciel upora się z tym problemem, gdyż wg. opinii fachowców jest on do przewyciężenia.

W Europie zakład gazyfikacji plazmowej działa w Morcenx we Francji od 2017 r. mimo opóźnień w oddaniu do eksploatacji. Przerabia on 55 000 t/r odpadów biologicznych i resztkowych, produkując 11 MWe (Rys.2). Inny przykład to instalacje mobilne firmy Adaptive ARC o wydajności 25 t/d, które można łączyć w moduły (Rys. 3). Władze samorządowe Birmingham w Anglii zatwierdziły plan budowy zakładu gazyfikacji odpadów komunalnych o przerobie 277 000 t/r i wytwarzającego 25 MWe (Rys 4).

Przyszłościowe technologie przetwarzania frakcji energe-

tycznych odpadów przewidują wytwarzanie wodoru do ogniw paliwowych. Jest to nowy etap nazywany „GOSOPDARKĄ WODOROWĄ”. Ostatnie doniesienia z Anglii wskazują, że udało się 4-krotnie, z 12 do 3-Funtów za 1KG obniżyć cenę wodoru do ogniw paliwowych wytwarzanego na bazie plastyku, opon i innych frakcji energetycznych. W samej Anglii eksportuje się do recyklingu ok. 500 000 t/r plastyku, zaś na Świecie ok. 500 mln t/r tych odpadów. Firma PowerHouse szacuje potrzeby na ca. 500 stacji wytwarzania i tankowania wodoru do celów transportowych w przeciągu 10-lat. Technologia zwana: „Rozproszona Gazyfikacja Modułowa/Distributed Modular Gasification –DMG” pozwala wytwarzać wodór o wysokiej czystości. W 2018 r. planowano otwarcie pierwszej w Anglii stacji systemu DMG w Chester.

Należy mieć nadzieję, że nawiążemy do tych trendów i nie zaprzepacimy kolejnej szansy jaką stwarza GOSPO-

DARKA WODOROWA.

Informujemy, że planujemy organizację seminarium na temat szkodliwości procesów spalania odpadów komunalnych - referowane będą wyniki konferencji w Olsztynie w maju br. oraz w Krakowie z sierpnia 2018 r. na temat szkodliwych związków powstających w wyniku procesów spalania.



Metropolia Trójmiejska Gdańsk – Gdynia – Sopot

100 lat rozwoju systemu transportowego

dr inż. Jan Bogusławski
Wiceprezes Zarządu
PR FSNT NOT w Gdańsku

Historia systemu transportowego Pomorza Gdańskiego sięgają czasów rzymskich kiedy to zapisano wiadomość o „szlaku bursztynowym” od Bałtyku wzdłuż Wisły na południe znane jako „via regia” i „via mercatorum”.

Przez całe wieki Wisła była głównym szlakiem handlowym łączącym Gdańsk, główny port Rzeczypospolitej, z zapleczem krajowym.

Kamieniami milowymi w rozwoju systemu transportu były połączenia kolejowe, które Gdańsk otrzymał w 1854 roku od strony Tczewa a w 1870 od strony Słupska (Koszalina). W roku 1914 zbudowano linię kolejową Wrzeszcz – Kokoszki – Stara Piła (Kartuzy)

Od zakończenia I Wojny Światowej w 1918 roku liczymy 100 lat odzyskania niepodległości. Okres ten można podzielić na cztery etapy: 1918 – 1939; 1939 – 1945; 1945 – 1989 i 1989 – 2018.

W 1918 roku powstało Państwo Polskie z dostępem do morza, lecz bez własnego portu. Polska zmuszona była więc korzystać z portu gdańskiego, znajdującego się w obszarze Wolnego Miasta Gdańska utworzonego na mocy postanowień Traktatu Wersalskiego. Koleje na Pomorzu i w obszarze Wolnego Miasta na mocy tych postanowień objęte zostały przez polską administrację kolejową. Formalne przejście kolei pomorskich pod za-



Port Gdański początek XX wieku
Źródło: fokus.com.pl

rząd polski ustalono na 10.01.1920 r.

Okres 1918 – 1939 to powstanie portu i miasta Gdynia.

Nie można zapomnieć o wielkim wysiłku polskich inżynierów i techników włożonym w odbudowę po I Wojnie Światowej a właściwie budowę od podstaw polskiej gospodarki. Przykładem tego jest właśnie Gdynia z postaciami Eugeniusza Kwiatkowskiego, Tadeusza Wendy i mniej znaną Stanisława Hueckla wraz z całą rzeszą beziemiennych dzisiaj inżynierów, techników i robotników.

Decyzja o budowie portu w Gdyni była szczególnie ważnym momentem także w rozwoju układu kolejowego Wybrzeża.

Po I Wojnie Światowej sieć kolejowa Pomorza nie przystawała do zmienionych warunków. Najbardziej dotkliwym był brak połączenia z polskim wybrzeżem z pominięciem Gdańska, co zdecydowało o szybkiej budowie odcinka Gdynia - Kokoszki długości 26 km otwartego już 20.11.1921 r. W ten sposób rybacka wioska Gdynia została stacją węzłową. Linia ta nie uwzględniała jednak perspektywicznego rozwoju portu gdyńskiego, który powstał formalnie w 1922 roku. Duże wzniesienia w kierunku Osowej limitowały ciężar pociągów. Faktycznie linię tę wybudowano jako rezerwową na wypadek zaostrenia sytuacji w Gdańsku, a cały ruch odbywał się praktycznie w dalszym ciągu przez terytorium Wolnego Miasta Gdańsk. Wkrótce po otwarciu linii Gdynia - Kokoszki, uruchomiono linię Puck - Hel (16.01.1922 r.) z myślą o obsłudze kolejowej planowanego do budowy portu wojennego i wyładunku w nim statków ze sprzętem wojskowym, importowanym z Francji. Dla obsługi nowo powstałego portu w Gdyni zbudowano od podstaw w trudnym, podmokłym i zróżnicowanym wysokościowo terenie dużą stację portową Gdynia Port wraz z parowozownią „wachlarzową” na Grabówku. Istniejąca obecnie duża „magistrala węglowa” dotarła do Gdyni w listopadzie 1930 roku.

Końcowy odcinek pomiędzy Osową a Gdynią, o korzystniejszych parametrach technicznych, został położony od nowa, równoległe do linii z roku 1921, jako odcinek 2-torowy.

Dyrekcja Okręgowa PKP mieściła się w Gdańsku, a 1 października 1933 roku przeniesiona została do Torunia, po wieloletnich sporach z Senatem Wolnego Miasta, kwestionującym prawo utrzymywania przez Polskę w Gdańsku dyrekcji kolejowej, która zajmuje się administracją linii kolejowych innych niż w granicach Wolnego Miasta. Burzliwy rozwój Gdyni, która uzyskała prawa miejskie w 1926 roku (15 tys. mieszkańców roku 1929, 114 tys. mieszkańców w roku 1937) pociągnął za sobą szybki

przyrost długości dróg i ulic, których do roku 1936 wybudowano około 70 km. Układ ulic rozwijał się w oparciu o historyczny układ dróg tzn. ciąg Al. Zwycięstwa, Śląska, Morska (które stanowiły dawny szlak Gdańsk - Wejherowo - Lębork), ulicę Świętojańską, ulicę Starowiejską i 10 Lutego.

W tym też okresie przystąpiono do modernizacji połączenia drogowego omijającego Wolne Miasto – drogi Gdynia – Kościerzyna (ul. Chwaszczyńska - droga krajowa nr 20).

Po zakończeniu II Wojny Światowej całe Pomorze stało się częścią Polski. Większość połączeń kolejowych przeciętych przedwojennymi granicami została odtworzona. Natychmiast po zakończeniu działań wojennych przystąpiono do odbudowy urządzeń kolejowych i uruchamiania pociągów. Ponownie utworzono w styczniu 1945 Dyрекcję Kolei Państwowych w Gdańsku z tymczasową siedzibą w Bydgoszczy, którą 23 sierpnia 1945 roku przeniesiono do Gdańska.

Druga wojna światowa spowodowała poważne zniszczenia systemu komunikacyjnego, drogowego i kolejowego. Niektóre obiekty inżynierskie były niszczone dwukrotnie - w roku 1939 i 1945. Przejęty przez DOKP majątek (tory, budynki, urządzenia) był zniszczony w ponad 55%, np. z 595 mostów kolejowych, które znalazły się na terenie ówczesnej DOKP zniszczonych było 299 w tym duże mosty na Wiśle w Toruniu, Fordonie, Grudziądzu i Tczewie. Kolejarze gdańscy w krótkim czasie odbudowali i naprawili zniszczoną infrastrukturę kolejową, oddając sukcesywnie poszczególne odcinki linii kolejowych do eksploatacji, zachowując stosowną hierarchię, wynikającą z potrzeby przesuwającego się na zachód frontu, a także z uwagi na odbudowującą się gospodarkę regionu i kraju. Układ uliczny miast Wybrzeża też był poważnie zniszczony. W Gdańsku 500-kilometrowa sieć uliczna była zniszczona w 25%. Zniszczonych lub poważnie uszkodzonych było 20 spośród 36 większych mostów i wiaduktów m.innymi most Siennicki, wiadukt Błędnik, wiadukt Nowe Ogrody. W Gdyni zniszczony był m. in. wiadukt kolejowy w ulicy Podjazd. Poważnego zniszczenia nie uniknęła także uruchomiona w 1943 roku w Gdyni trakcja trolejbusowa. Komunikacja publiczna została całkowicie unieruchomiona. Poważnym zniszczeniom uległy torowiska tramwajowe, sieć trakcyjna (80% zniszczeń w Gdańsku, 40% w Gdyni) tabor (zniszczony w 50% w Gdańsku i 60% w Gdyni).

Pierwszą komunikację autobusową między Gdańskiem i Gdynią uruchomiono za pomocą samochodów ciężarowych. Szybko przystąpiono do odbudowy układu tramwajowego i trolejbusowego, budując nową linię tramwajową (1946 r.) dziś już nie istniejącą z Oliwy do Sopotu oraz nowe linie trolejbusowe z Orłowa do Sopotu (1947 r.), uzyskując w ten sposób równoległe, obok kolejowego, połączenie Gdańska z Gdynią. W roku 1949 wybudowano linie trolejbusowe do Małego Kacka i Oksywie a w r. 1950 z Chyloni do Cisowej.

W roku 1945 w pierwszej kolejności przystąpiono do odbudowy zniszczonych ulic. Jednak już w roku 1948 zaczęto modernizację głównej trasy na odcinku między Orłowem i Sopotem, gdzie wybudowano drugą jezdnię. Później konsekwentnie, dobudowano, dodatkowe pasy ruchu w Gdańsku, Gdyni i Sopocie a także w Rumii, Redzie, Wejherowie, Św. Wojciechu i Pruszczu. Przebudowywane były kolejne odcinki, poszczególne skrzyżowania i sterowanie ruchem. Proces ten trwa do dnia dzisiejszego.

Największym kolejowym wydarzeniem komunikacyjnym Wybrzeża była budowa szybkiej kolei miejskiej 800 V. W roku 1951 uruchomiono odcinek jednotorowy Gdańsk Nowy Port, w roku 1952 - Gdańsk - Sopot, w latach 1952 -1954 - Sopot – Gdynia Główna, w roku 1956 – Gdynia Główna - Chylonia, w roku 1957- Chylonia- Wejherowo. Właściwie dopiero ta kolej stworzyła podstawę do ścisłego związania miast gdańskiej aglomeracji, dzięki szybkości komunikacyjnej, dużej liczbie przystanków i dużej częstotliwości kursowania pociągów (1). Tu trzeba wspomnieć prekursora budowy SKM na wydzielonej parze torów – Zbigniewa Modlińskiego, pierwszego, od stycznia 1945, dyrektora DOKP Gdańsk, późniejszego Wiceministra Komunikacji i jego osobiste zasługi w pozyskaniu niemieckiego taboru S-Bahn Berlin (tzw. „modraka” EW 90, pracującego pod napięciem 800 V), oraz elektryfikacji gdańskiego węzła kolejowego.

Lata 1970 – 1980 były okresem dużej elektryfikacji kolei – w kraju zelektryfikowano 1716 km linii kolejowych (3000V), także na obszarze gdańskiej DOKP. Wstępny projekt elektryfikacji torów węzła gdańskiego opracował prof. Roman Podoski (PG). Dekapitalizacja taboru o napięciu 800V spowodowała decyzję o przejściu z 800 V na 3000 V. W grudniu 1976 roku zakończono unifikację napięcia. 20 grudnia 1976 o godzinie 4.12 wyruszył na tory SKM pierwszy pociąg złożony z elektrycznych zespołów trakcyjnych serii EN 57.

Docelowy kształt podstawowego układu komunikacyjnego zespołu portowo-miejskiego Gdynia – Gdańsk, uwzględniający rozwój Metropolii jako jednorodnej czę-

(1) Pod określeniem Szybka Kolej Miejska rozumie się kolej kursującą na trasie Gdańsk Śródmieście - Wejherowo (44 km - 10 stacji i 17 przystanków osobowych) oraz Gdańsk Główny - Nowy Port (między 8 km - 2 stacje i 5 przystanków). Kolej ta przewoziła przeciętnie 160 tys. pasażerów na dobę i stanowi element sieci PKP. Na odcinku Gdańsk Śródmieście - Rumia istnieje wydzielona para torów dla SKM co daje warunki dla wysokiej niezawodności i dużej szybkości komunikacyjnej (> 35, km/godz.). Jednocześnie prowadzone są równoległe do SKM, na torach dalekobieżnych, pociągi o zasięgu regionalnym, zastrzymujące się tylko na stacjach. Daje to możliwość wprowadzenia regionalnych pociągów ekspresowych zwiększających jeszcze bardziej szybkość podróżowania.



ści Państwa Polskiego, powstał w tzw. Planie GD (2) opracowanym w 1962 roku w Wojewódzkiej Pracowni Urbanistycznej w Gdańsku pod kier. arch. Bohdana Szermera i jest aktualny i do dzisiaj realizowany, z oczywistymi modyfikacjami. To w tym planie zaprojektowana została tzw. „duża rama drogową Gdańska” z przeprawą drogową przez Martwą Wisłę (tunel drogowy 2x2 oddany do ruchu w kwietniu 2016). Aktualizacje projektu jakich dokonano w ciągu minionego półwiecza wynikają ze zmieniających się koncepcji rozwoju przestrzennego metropolii np. zmiany lokalizacji Portu Północnego ze śródlądzia na Zatokę Gdańską. Zmiany te zostały uwzględnione w opracowaniach planistycznych, programowych i projektowych w tym okresie między innymi w „Studium kierunkowym komunikacji miejskiej w aglomeracji gdańskiej” opracowanym w 1973 roku w Pracowni Generalnego Projektanta Komunikacji Miejskiej (Biuro Projektów Budownictwa Komunalnego w Gdańsku) (3).

ROZWÓJ UKŁADU TRANSPORTOWEGO PLAN ZESPOŁU PORTOWO MIEJSKIEGO (1962r.)



Utworzenie stanowiska Generalnego Projektanta Komunikacji Miejskiej w aglomeracji gdańskiej umożliwiło nadzór nad kompleksowym planowaniem, programowaniem i projektowaniem rozwoju systemu transportu w Metropolii Zatoki Gdańskiej (4).

Największym drogowym wydarzeniem komunikacyjnym Wybrzeża w latach powojennych była

budowa trasy obwodowej Trójmiasta (pierwszy etap w latach 1973 – 1977, pełne zakończenie w 1996. W roku 2007- połączenie z autostradą A1 w Rusocinie). Główny projektant Janusz Stella.

Natomiast w zakresie układu tramwajowego oprócz zbudowanego w latach 70-tych połączenia tramwajowe-



go przez Zaspę i Przymorze do Jelitkowa, inne przedsięwzięcia miały charakter modernizacji układu (np. przerzucenie linii tramwajowej z ul. Długiej na Podwale Przedmiejskie, budowa linii w ulicy 3-go Maja, przerzucenie linii tramwajowej z ulicy Długie Ogrody na przedłużenie ulicy Podwale Przedmiejskie) i lokalnych korekt przebiegu oraz poprawiania parametrów technicznych tras. Natomiast ogólnej rozbudowie w aglomeracji miast Wybrzeża uległ układ autobusowy.

Duża rozbudowa układu tramwajowego ruszyła wtedy gdy budowa osiedli wkroczyła na Górny Taras w Gdańsku w latach 1990 – 2000 i trwa do dzisiaj. Nie udało się uzyskać akceptacji dla koncepcji wprowadzenia szybkiej kolei miejskiej do obsługi obszaru tzw. Gdańska Południe, (docelowo ok. 100 tys. mieszkańców) której przebieg miał, w zamiarze projektantów, objąć także zasięgiem obsługi lotnisko w Rębiechowie a także łączyć się z linią kolejową Gdynia – Kościerzyna (Kartuzy). Nie uzyskano też akceptacji dla koncepcji szybkiego tramwaju (vk

(2) Plan ogólny zagospodarowania przestrzennego zespołu miast Gdynia – Gdańsk. Zespół autorski w składzie: Bohdan Szermer, Adam Sokół, Jan Siczek, Józef Nieroda, Stanisław Tomaszek, Zbigniew Czernichowski, Wiesław Gruszkowski, Romuald Szurowski, Jan Bogusławski uzyskał w 1962 roku nagrodę I stopnia Komitetu Budownictwa, Urbanistyki i Architektury.

(3) „Studium kierunkowe komunikacji miejskiej w aglomeracji gdańskiej”. Zespół autorski w składzie: Jan Bogusławski, Alina Poznerowicz, Dorota Kondej, Wiesław Gruszkowski, Ewa Milewska uzyskał w 1973 roku nagrodę II stopnia Ministra Gospodarki Terenowej i Ochrony Środowiska.

(4) Generalnym Projektantem Komunikacji Miejskiej w aglomeracji gdańskiej był w latach 1970/1980 Jan Bogusławski, w następnych latach Jerzy Góra.



ok.30 km/godz). Początek trasy takiego tramwaju można zobaczyć na pierwszym odcinku Al. Armii Krajowej (długości ok.3km, zbud.2007). Władze miasta „brną” w realizację tramwaju tradycyjnego (vk. 18-20 km/godz). W tej konwencji zbudowano trasy tramwaju w ulicach Witośsa, Hawła, Nowolipie, Bulońska i kontynuuje się w ulicy Nowobulońskiej.

Zrealizowana w latach 2010 - 2015 Pomorska Kolej Metropolitalna znakomicie poprawiła połączenia komunikacyjne Gdańskiego Obszaru Metropolitalnego z Kartuzami, Kościerzyną wraz z sąsiadującymi gminami. Natomiast w niewielkim stopniu wpłynęła na złagodzenie na tych kierunkach zasadniczego problemu z jakim generalnie boryka się metropolia tj. z postępującym spadkiem udziału publicznego transportu zbiorowego i wzrostem udziału samochodu osobowego w obsłudze podróży mieszkańców metropolii. Tak czy inaczej zrealizowanie PKM należy zaliczyć do sukcesów.

Do innych sukcesów należy zaliczyć konsekwentne realizowanie podstawowego układu drogowego – do zrealizowanej w latach 70 tych Obwodowej Trójmiasta dołączyła Trasa Kwiatkowskiego w Gdyni (2007), Armii Krajowej (2011), Trasa Słowackiego(2016). Południowa Obwodnica Gdańska (2015). Zbudowano drogi obsługujące Port Północny Sucharskiego (2012), tunel pod Martwą Wisłą (2016) .W listopadzie 2018 oddano do użytku most zwozdzony przez Martwą Wisłę w Sobieszewie.

Do największych osiągnięć należy autostrada A-1. Zbudowana już prawie przez całą Polskę, jako część Transeuropejskiej Autostrady Północ – Południe otworzyła porty Gdańska i Gdyni dla rozwoju przewozów promowych, kontenerowych i ro-ro w relacji kraje skandynawskie – Polska – kraje środkowej i południowej Europy. W tym świetle realne stało się wykorzystanie priorytetów transportowych Unii Europejskiej a rozpoczęte w połowie lat 70-tych w Biurze Projektów Budownictwa Komunalnego w Gdańsku studia nad przebiegiem połączeń autostrady A-1 z portami zostały uwieńczone sukcesem.

Znacznej rozbudowie uległa sieć ulic układu uzupełniającego, obsługującego dzielnice mieszkaniowe, prze-

mysłowe i inne obszary miasta.

Rozwój portów morskich Gdańska i Gdyni to temat na osobny rozdział – przypomnijmy tylko wybrane, znaczące fakty.

Do największych inwestycji portowych w Gdańsku stanowiących równocześnie największą inwestycję portową Kraju w okresie po II wojnie światowej należy budowa Portu Północnego w Gdańsku, który rozpoczął pracę w 1974 r. posiadając możliwość obsługi największych masowców dla ładunków suchych i płynnych, których zużycie pozwala na wpłynięcie na Morze Bałtyckie. Obecnie port gdański posiada duże dalsze możliwości rozwoju, dysponując szczególnie rozbudowaną bazą dla ładun-



ków masowych. Przy dokonaniu szeregu inwestycji i prac adaptacyjnych dotychczasowa duża baza przeładunkowa zostanie w większym stopniu wykorzystana. Stąd też Port Północny jako nowoczesny port masowy o głębokości 17 m koncentrujący się dotychczas na przeładunkach paliw płynnych i węgla, jest wyposażony w terminal zbożowo-paszowy oraz do przeładunku i składowania rudy, gazu płynnego (LPG) oraz chemikaliów płynnych. W sferze przemysłu portowego nastąpi modernizacja i rozbudowa istniejących zakładów przemysłowych, idąca w kierunku wprowadzenia nowoczesnych, przyjaznych środowisku technologii, zwiększenia zdolności produkcyjnych oraz bardziej efektywnego wykorzystania terenów. Rozwój tych zakładów będzie silnie oddziaływał na rozwój przeładunków w porcie. Zdolność przetwórcza Rafinerii Gdańsk (marzec 1971 rozpoczęcie budowy) zwiększy się do około 8-9 mln ton ropy naftowej.

Rozbudowa portu gdańskiego wymusiła przebudowę i rozbudowę układu kolejowego, poczynając od stacji towarowej Zajęczkowo Tczewskie do stacji Gdańsk Port Północny (generalny projektant Zbigniew Ogint). Najważniejszym obiektem był stary most na Martwej Wiśle (1905) z jednym przęsłem obrotowym dla umożliwienia ruchu statków. Most ten był czynny do 2016 roku mimo, że stan techniczny wymusił wprowadzenie ograniczenia szybkości pociągów do 15 km/h, a przęsło niegdyś obrotowe zostało unieruchomione. Most ten został zastąpiony nowym obiektem dwutorowym, stałym i o większym świetle pionowym.

W porcie gdyńskim w latach 1976 – 1979 zbudowano Bałtycki Terminal Kontenerowy (BCT) a w latach

1990/2000 zbudowano kolejne terminale kontenerowe i terminal pasażerski.

Na terenach portowych Gdyni jest zlokalizowana Stocznia Gdynia S.A. która powstała w 1922 roku. Jako stocznia produkcyjna wybudowała ponad 600 statków o coraz to większej złożoności konstrukcyjnej i tonażu. W stoczni tej, znanej w pewnym okresie jako Stocznia im. Komuny Paryskiej, zbudowano w latach 1959 – 1963 pierwszy suchy dok a w 1976 oddano do eksploatacji drugi, jeden z największych w Europie umożliwiający budowę statków o tonażu 400 tys.ton. Stocznia ta od roku 2009 znajduje się w stanie likwidacji.

Stocznia Gdańska, natomiast, przechodziła różne koleje losu po zakończeniu II Wojny Światowej i zmieniając po drodze nazwy i właścicieli (5) zbudowała od 1947 roku ponad 1000 statków pełnomorskich zaczynając produkcję od stalowych kutrów rybackich. Pracami kierował Jerzy Doerffer, później profesor PG. Kierował on także budową serii rudowęglowców poczynając od pierwszego po wojnie „Sołdka” zwodowanego 6 listopada 1948 roku. Obecnie Stocznia Gdańsk S.A. na bardzo ograniczonym terenie w rejonie hali K1 produkuje elementy do branży offshore oraz wież wiatrowych i do konstrukcji statków. Część terenów dawnej Stoczni Gdańskiej S.A. została wyłączona z działalności produkcyjnej i powstaje tam „Młode Miasto”.

Do sukcesów należy także zaliczyć budowę lotniska w Rębiechowie (1974). Port lotniczy im. Lecha Wałęsy zlokalizowany jest w odległości 8- 15 km od dzielnic Gdańska i 25 km na południe od Gdyni, i zastąpił stare lotnisko we Wrzeszczu. Budowę lotniska prowadził Terenowy Oddział Lotniskowy (TOL) w Gdańsku, którego dowódcą był płk. Mieczysław Sadaj w latach 1970 – 1975 prezes oddziału SITK w Gdańsku.

Podstawowym elementem infrastruktury lotniskowej jest droga startowa o długości 2800 m i szerokości 45m. Droga ta wraz z oprzyrządowaniem posiada możliwość obsłużenia 8 - 12 operacji typu start - lądowanie na godzinę, tj. 40-50 tys. samolotów rocznie, co oznacza przepustowość ok 5 mln pasażerów w ciągu roku.

Metropolia Trójmiasta posiada także drugie lotnisko – adaptowane dla ruchu pasażerskiego lotnisko wojskowe w Kosakowie. Jeszcze nie jest czynne ale będzie w przyszłości służyć do obsługi „małego ruchu pasażerskiego” współpracując z portem lotniczym im. Lecha Wałęsy w Gdańsku Rębiechowie (6).

Reasume: w 100 lecie Odzyskania Niepodległości podkreślamy ogromny wysiłek włożony przez Państwo Polskie w odbudowę po wojennych zniszczeniach i rozbudowę systemu transportu w Polsce w tym na Wybrzeżu. Nie były wówczas dostępne fundusze pomocowe Unii Europejskiej, które przyniosły znaczne przyspieszenie, zwłaszcza w budownictwie komunikacyjnym, w latach 1990 - 2018.

Odbudowa i budowa dokonana została wysiłkiem polskich inżynierów i techników w większości zapomnianych członków naszych stowarzyszeń naukowo- technicznych i nie tylko tych zrzeszonych, którzy odbudowywali z ruin i budowali od podstaw naszą gospodarkę narodową posługując się zdrowym rozsądkiem inżynierskim i inżynierską wyobraźnią.

Wymieniłem tylko nieliczne postaci, wśród nich Eugeniusza Kwiatkowskiego, inżyniera chemika, przed II Wojną Światową wicepremiera i ministra skarbu (1935-1939), w latach 1945 – 1947 kierownika delegatury rządu polskiego ds. odbudowy Wybrzeża, Zbigniewa Modlińskiego, inżyniera kolejarza, pierwszego po II Wojnie Światowej dyrektora DOKP Gdańsk, Jerzego Doerffera, inżyniera okrętowca, profesora i Rektora PG, w latach 1963 – 1976 Prezesa Gdańskiego NOT-u. Symbolizują oni ten zdrowy rozsądek inżynierski i wyobraźnię inżynierską, których brak obserwuje się, zwłaszcza przy podejmowaniu decyzji inwestycyjnych, dzisiaj niejednokrotnie .

A takim widocznym symbolem dokonań kadry technicznej Pomorza jest Dom Technika w Gdańsku wybudowany w 1973 roku ze składek przedsiębiorstw gospodarki morskiej Wybrzeża i Naczelnej Organizacji Technicznej.

Materiały źródłowe:

1. 75 lat Północnego Okręgu Kolei Państwowych. Praca zbiorowa pod redakcją Stanisława Wilimberga. Wyd. PDKP Gdańsk 1996.
2. Gdański Węzeł Komunikacyjny. Przeszłość, teraźniejszość, przyszłość. Przesłanki polityki komunikacyjnej. Zbiór referatów pod redakcją Eugeniusza Murczkiewicza. Wyd. SITK Oddział w Gdańsku, Rada Woj. NOT w Gdańsku. Gdańsk 1997
3. 60 lat działalności Stowarzyszenia Inżynierów i Techników Komunikacji Rzeczpospolitej Polskiej dla Społeczeństwa i Transportu na Wybrzeżu Gdańskim. Zbiór referatów pod redakcją Eugeniusza Murczkiewicza. Wyd. Fundacja Rozwoju Uniwersytetu Gdańskiego. Sopot 2008

(5) *Od Stoczni Gdańskiej przez Stocznnię Gdańską im. Lenina (1967) nosiła nazwy: Stocznia Gdańska im.Lenina w likwidacji (1988), Stocznia Gdańska Ska Akcyjna (2006), Stocznia Gdańska Ska Akcyjna w upadłości, Stocznia Gdańska Grupa Stoczni Gdynia Ska Akcyjna, Stocznia Gdańsk Ska Akcyjna.*

(6) *Przypomnę, że pierwsze lotnisko powstało w okresie Wolnego Miasta Gdańska – było to lądowisko dla hydroplanów na Martwej Wiśle w Sobieszewie.*

Jakość w Pomorskim

Modele doskonałości jako podstawa promocji jakości. Przegląd rozwiązań światowych – cz.1

prof. dr hab. inż. Piotr Grudowski
Wiceprzewodniczący Kapituły
Konkursu o Pomorską nagrodę Jakości

Pod pojęciem modelu doskonałości organizacyjnej rozumie się zbiór zasad i towarzyszącego im instrumentarium – metod, narzędzi zarządzania jakością, które służą do oceny stopnia, w jakim dana organizacja spełnia wymagania związanych z nią interesariuszy (1). Modele te, oparte na odpowiednio wydzielonych i opisanych obszarach - kryteriach, wspomagane dedykowaną skalą punktową, dają możliwość oszacowania poziomu zaangażowania organizacji we wdrażanie i funkcjonowanie koncepcji TQM. Ich stosowanie ma sprzyjać budowie organizacji elastycznej, otwartej na zmieniające się potrzeby, uczącej się, innowacyjnej i kreatywnej (2).

Organizacje przyznające nagrody oparte na modelach doskonałości organizacyjnej wykorzystują jako podstawę rankingu kryteria tych modeli, ściśle związane z zasadami TQM. Organizacja aspirująca do zdobycia tego rodzaju nagrody, poddaje się zewnętrznej, niezależnej ocenie. Wiedząc, ile punktów zdobyła w poszczególnych kategoriach, porównując się z innymi organizacjami uczestniczącymi w takim konkursie, poznaje swoją pozycję w rankingu, a uwidocznione braki wskazują na obszary wymagające doskonalenia. Organizacja poddająca się ocenie sama wybiera drogę i sposób doskonalenia, korzystając np. z oryginalnych, własnych rozwiązań, stosując podejście oparte na modelach systemów zarządzania opisanych w normach albo wykorzystując połączenie różnych rozwiązań.

Najdłużej funkcjonującym na świecie modelem doskonałości jest model Nagrody imienia W. E. Deminga (Deming Prize). Ramy tego modelu zostały ustanowione przez Związek Japońskich Naukowców i Inżynierów (Union of Japanese Scientists and Engineers - JUSE) w 1950 roku. Przez długi czas Nagroda Deminga była przyznawana wyłącznie japońskim firmom, które prezentowały najlepsze standardy wdrożenia zasad zarządzania projekcją. Nagroda ta jest przyznawana obecnie w ramach następujących 4 kategorii:

A. Nagroda dla organizacji (The Deming Prize for organizations) - nadawana organizacjom, które wdrożyły elementy koncepcji TQM odpowiednio dla ich systemu zarządzania i środowiska, zakresu/ rodzaju/ skali dzia-

łalności.

B. Nagroda główna (The Deming Grand Prize) - nadawana organizacjom, które utrzymały i podniosły poziom TQM przez ponad trzy lata po zdobyciu nagrody Deming Prize lub Deming Grand Prize.

C. Nagroda dla osób lub grup osób (The Deming Prize for Individuals) - nadawana mającym swoją siedzibę w Japonii osobom (grupom osób, zespołom), które wniosły wyjątkowy wkład w badania i upowszechnianie koncepcji TQM.

D. Nagroda specjalna za upowszechnianie i promocję (The Deming Distinguished Service Award for Dissemination and Promotion) - przyznawana osobom pochodzącym spoza Japonii, które wniosły wyjątkowy wkład w rozpowszechnianie i promowanie koncepcji TQM.

W ramach kategorii A i B przeznaczonych dla organizacji, ocena oparta jest na trzech grupach kryteriów:

1. Ustanowienie celów biznesowych i strategii oraz przywództwo naczelnego kierownictwa.
2. Właściwe wdrożenie i wykorzystanie TQM.
3. Wyniki (efekty) wprowadzenia TQM.

W tabeli 1 przedstawiono zestawienie kryteriów oceny organizacji w ramach konkursu o Nagrodę Deminga wraz z ich charakterystyką oraz maksymalną punktacją za poszczególne aspekty oceny.

Jak wynika z treści zawartej w tabeli 1 oraz innych informacji publikowanych przez Komitet Nagrody Deminga, koncepcja TQM jest wprost przywoływana, zarówno w nazwach kryteriów głównych modelu, jak i w ich szczegółowej charakterystyce. Inne modele doskonałości stworzone niewątpliwie pod wpływem modelu Nagrody Deminga, przedstawione w dalszej części tego rozdziału, wprawdzie nie odwołują się wprost do TQM, ale we wszystkich swoich elementach są z tą koncepcją fundamentalnie powiązane.

(1) Flynn B.B., Saladin B., Relevance of Baldrige Constructs in an International Context. A study of national culture, "Journal of Operations Management" 2006, 11(4), s. 339-366.

(2) Wiśniewska M.Z., Grudowski P., Zarządzania jakością i innowacyjność w świetle doświadczeń organizacji Pomorza, *Innobaltica, Gdańsk 2014, s. 85.*

Tabela 1. Kryteria Nagrody Deminga wraz z ich charakterystyką i przypisaną do nich punktacją.

Źródło: Introduction of the Deming Prize, http://www.juse.or.jp/deming_en/.

Kryteria	Punktacja
A. Ustanowienie celów biznesowych i strategii oraz przywództwo najwyższego kierownictwa	
I. Stworzenie proaktywnych celów i strategii biznesowych zorientowanych na klienta	100
Kierownictwo ustanowiło, proaktywne cele i strategię biznesową zorientowaną na klienta, spójną ze specyfiką systemu zarządzania, sektorem i skalą działalności oraz relacjami z otoczeniem, z uwzględnieniem społecznej odpowiedzialności organizacji. Aspiracje i plany na przyszłość organizacji zostały jasno określone.	
II. Rola i postawa najwyższego kierownictwa	
Naczelne kierownictwo pełni rolę liderów w zakresie formułowania proaktywnych celów i strategii biznesowych zorientowanych na klienta oraz wdrażania zasad TQM. Określa i nadzoruje cele biznesowe, strategię i zmiany w otoczeniu oraz rozumie znaczenie wzmocnienia zdolności organizacyjnych, rozwoju zasobów ludzkich i społecznej odpowiedzialności organizacji. Kierownictwo posiada kompetencje i wykazuje się entuzjazmem odnośnie do TQM.	
B. Właściwe wdrożenie i wykorzystanie TQM	
III. Odpowiednie wykorzystanie i wdrożenie TQM do realizacji celów biznesowych i strategii	100 a w tym:
TQM jest odpowiednio wykorzystywany i wdrażany jako metoda zarządzania w celu realizacji celów biznesowych i strategii. Metody naukowe, w tym np. metody statystyczne i wsparcie IT są w tym procesie odpowiednio wykorzystywane.	
1. Realizacja zadań związanych z celami biznesowymi i strategią	15
Cele biznesowe i strategię są upowszechnione w całej organizacji i wdrażane w jednolity sposób dzięki zaangażowaniu pracowników oraz ścisłej współpracy między działami i powiązаныmi organizacjami.	
2. Tworzenie nowych wartości opartych na zrozumieniu potrzeb klientów i potrzeb społecznych oraz innowacyjność technologii i modelu biznesowego.	15
Rozwój nowych inicjatyw, produktów i usług oraz doskonalenie procesów pracy jest prowadzona proaktywnie i efektywnie, mająca na celu tworzenie nowej wartości opartej na zrozumieniu potrzeb klientów i potrzeb społecznych oraz innowacyjności technologii i modelu biznesowego.	
3. Zarządzanie i poprawa jakości wyrobów i usług i/ lub procesu pracy	15
Codziennie zarządzanie: W codziennych działaniach występują wprawdzie nieliczne problemy, ale dzięki standaryzacji, kształceniu i szkoleniom główne procesy w każdym dziale zostały ustabilizowane. Ciągłe doskonalenie: Poprawa jakości wyrobów, usług, procesów przeprowadzana jest w planowany i ciągły sposób. Poziom zadowolenia klientów poprawia się lub jest utrzymywany na wysokim poziomie.	
4. Projektowanie i obsługa systemów zarządzania, takimi aspektami jak jakość, ilość, dostawa, koszt, bezpieczeństwo, środowisko itp. w całym łańcuchu dostaw.	15
Wielofunkcyjne systemy zarządzania niezbędne dla organizacji są ustanawiane i odpowiednio obsługiwane w całym łańcuchu dostaw skierowanym do różnych grup interesariuszy i są skuteczne w osiągnięciu celów w zmieniającym się środowisku biznesowym w szybki i niezawodny sposób.	
5. Gromadzenie i analiza informacji oraz pozyskanie i wykorzystanie wiedzy	15
Gromadzenie i analiza informacji z rynku i w ramach organizacji oraz gromadzenia i wykorzystywania wiedzy niezbędnej do prowadzenia operacji odbywa się w sposób zorganizowany. Informacje te są użyteczne w tworzeniu nowych wartości, zarządzaniu i ulepszaniu produktów oraz ustanowieniu i funkcjonowaniu systemów zarządzania.	
6. Rozwój i efektywne wykorzystanie zasobów ludzkich i zdolności organizacyjnych	15
Rozwój zasobów ludzkich i zdolności organizacyjnych realizowany jest w sposób planowy i przydatny w realizacji strategii oraz wdrażania TQM, a także aktywizacji osób i organizacji, które te działania wspierają.	
7. Inicjatywy dla społecznej odpowiedzialności organizacji	10
Organizacja jest świadoma swojej roli i obowiązków w społeczeństwie i ustanowiła szczegółowe wskaźniki w tym zakresie. Podejmowane są proaktywne inicjatywy (np. ochrona środowiska, wkład w rozwój regionu, uczciwe praktyki gospodarcze, poszanowanie praw człowieka, bezpieczeństwo informacji itp.) zgodnie z kulturą organizacyjną, branżą, skalą i otoczeniem biznesu.	
C. Wyniki (efekty) wprowadzenia TQM	
IV. Uzyskane efekty dotyczące strategii poprzez wykorzystanie i wdrożenie TQM	100
Organizacja dzięki wykorzystaniu zasad TQM ma wpływ na działania prowadzące do osiągnięcia swoich celów biznesowych w ramach przyjętej strategii	
V. Wyróżniające się działania związane z TQM i nabywanie zdolności organizacyjnych	
Organizacja uzyskała pożądane efekty w obszarach kluczowych dla realizacji strategii opartych na wyjątkowych działaniach TQM w zakresie treści i / lub zastosowania TQM i uzyskała zdolności organizacyjne niezbędne do przyszłego zrównoważonego wzrostu.	

Klub Technika PR FSNT NOT w Gdańsku

Jak budowaliśmy s7

W dniu 21 lutego br. odbyło się spotkanie dyskusyjne poświęcone budowie drogi ekspresowej s7.

Gościem spotkania był przedstawiciel Inżyniera Kontraktu - Krzysztof Banach, który opowiedział jak przebiegała budowa pomorskiego odcinka trasy.

Droga ekspresowa nr 7 jest jednym z ważniejszych elementów infrastruktury drogowej zarówno w Polsce, jak i w sieci dróg o znaczeniu międzynarodowym. Kontynuacja Południowej Obwodnicy Gdańska poprzez wybudowanie dalszego ciągu komunikacyjnego drogi ekspresowej S7 do Elbląga i połączenie już zrealizowanych odcinków dróg ekspresowych S7 i S22 stanowi strategiczne przedsięwzięcie w województwie pomorskim.

Prócz istotnego znaczenia komunikacyjnego trasy, jest to także inżyniersko ciekawe przedsięwzięcie. Budowa pomorskiego odcinka „siódemki” stanowiła zarówno dla projektantów jak i wykonawców nie lada wyzwanie. Większa część trasy prowadzi przez trudny teren Żuław Wiślanych, co wymagało odpowiedniego wzmocnienia podłoża. W grunt wbudowano tysiące pali, niektóre o długości sięgającej 24 metrów. Uczestnicy spotkania mogli zobaczyć fotografie obrazujące poszczególne etapy prac.

Prócz problemów natury technicznej w postaci „trudnego” podłoża budowniczcy musieli się także zmierzyć z wyzwaniami, jakie płała im natura. W skład załogi wchodziła liczna grupa specjalistów zajmujących się ochroną środowiska naturalnego, czuwających nad bezpieczeństwem ptaków, gadów oraz owadów zamieszkujących teren budowy. Ich rolą było zapewnienie nowego, bezpiecznego miejsca bytowania fauny.

PO

Parametry techniczne drogi ekspresowej S7

- Długość odcinka: 20,947 km,
- Klasa techniczna: S,
- Prędkość projektowa Vp: 100 km/h,
- Kategoria ruchu: KR6,
- Dopuszczalne obciążenie nawierzchni: 115 kN/oś,
- Skrajna pionowa nad drogą S7: 5 m,
- Szerokość pasa ruchu: 3,5 m.



Wkrótce w Domu Technika NOT....

16 maja - spotkanie w Klubie Technika NOT

Donald Trump jedyny w swoim rodzaju Prezydent USA

Prezydent Donald Trump to osoba, o której powiedziano już wiele. W podróż po meandrach prezydentury amerykańskiego milionera zabierze nas prof. Longin Pastusiak, znawca tematu, pasjonat, od wielu lat specjalizujący się w historii i polityce współczesnych Stanów Zjednoczonych.

Podczas spotkania można będzie nabyć najnowszą książkę Profesora z dedykacją - **wstęp wolny**.

30 maja - IV konferencja szkoleniowa

Wybrane zagadnienia z zakresu projektowania zabezpieczeń przeciwpożarowych budynków

Celem konferencji jest propagowanie nowych rozwiązań oraz stosowanych technologii z zakresu ochrony pożarowej. Podczas wydarzenia głos zabiorą wybitni eksperci oraz znawcy tematu.

W programie m.in.:

„Ocena bezpieczeństwa pożarowego obiektów z punktu widzenia ubezpieczyciela” - mgr inż. Robert Kuczkowski - Starszy Inżynier Ryzyka projekt PZU Lab w PZU SA.

„Zasilanie urządzeń w ochronie przeciwpożarowej” - mł. bryg. mgr inż. Edward Skiepmo - Szkoły Głównej Służby Pożarniczej

„Ocieplenia elewacji z uwagi na bezpieczeństwo pożarowe” - mgr inż. Monika Hyjek, Stowarzyszenie na rzecz bezpieczeństwa pożarowego NIzO

„Wentylacja awaryjna jako narzędzie do zapobiegania pożarom w garażach, w których dozwolony jest wjazd samochodów napędzanych paliwami gazowymi” - dr inż. Dorota Brzezińska – Politechnika Łódzka, GRID

„Oświetlenie awaryjne – aktualne przepisy i normy” - dr inż. Henryk Boryń, Stowarzyszenie Elektryków Polskich

10 czerwca - seminarium

Aktywny senior

Celem spotkania jest zachęcenie osób dojrzałych do zdrowego stylu życia, aktywności fizycznej oraz zawodowej. Uczestnicy seminarium m.in. będą mogli się spotkać z ekspertami z zakresu dietetyki, aktywizacji zawodowej, chorób układu oddechowego oraz instruktorem personalnym.

Partnerami wydarzenia są: Gdańska Spółdzielnia Socjalna, Gdański Uniwersytet Medyczny, Gdański Urząd Pracy, Get Active, Stowarzyszenie Walki z Rakiem Płuca - **wstęp wolny**.

Serdecznie zapraszamy wszystkich zainteresowanych do uczestnictwa w spotkaniach organizowanych przez Pomorską Radę. Szczegóły na stronie www.gdansk.enot.pl

scena teatralna NOT

REPERTUAR

22 maja	SPA - SALON PONĘTYCH ALTERNATYW	godz. 20:00
25 maja	KOMICY DLA NELI-CHARYTATYWNIE	godz. 19:00
26 maja	KOMICY DLA NELI-CHARYTATYWNIE	godz. 18:00
31 maja	KOCHANIE WRÓCIŁEM	godz. 17:30, 20:00
14 czerwca	HEJT SCHOOL MUSICAL	godz. 19:00
16 czerwca	KONCERT MUSICALOWY: 5. URODZINY TEATRU KOMEDII VALLDAL	godz. 12:00, 18:00
21 września	ALIBI OD ZARAZ	godz. 19:00
28 września	MIĘDZY ŁÓŻKAMI	godz. 16:00
5 października	PIKANTNI	godz. 20:15
10 października	OSTRA JAZDA	godz. 17:30
13 października	KABARET PARANIENORMALNI - VIP TOUR	godz. 17:00
18 października	KABARET ANI MRU-MRU	godz. 20:30
19 października	SZALONE NOŻYCZKI	godz. 16:00, 19:00
21 października	KRZYSZTOF DAUKSZEWICZ	godz. 19:30
24 października	LEKKO NIE BĘDZIE	godz. 17:30
25 października	PRYWATNA KLINIKA	godz. 17:00, 20:00
27 października	KŁAMSTWO	godz. 17:00

scena@gdansk.enot.pl

58 321 84 01

www.gdansk.enot.pl

Fb/ Scena Teatralna NOT

Informacja o możliwości nabycia biletów zamieszczana jest przy opisie poszczególnych imprez na www.gdansk.enot.pl oraz na www.trojmiasto.pl

KFP

KOSYCARZ FOTO PRESS

Agencja Kosycarz Foto Press KFP działa od 1996 roku. Początki naszego archiwum sięgają 1945 roku - obejmują praktycznie wszystkie wydarzenia i życie w drugiej połowie XX wieku, aż po chwilę obecną. Zbiór archiwalny liczy dziesiątki tysięcy negatywów.

Z Agencją KFP współpracuje kilku fotoreporterów, żadne ważne wydarzenie na Pomorzu Gdańskim nie może się odbyć bez naszego udziału. Nie ograniczamy się wyłącznie do regionu i wydarzeń. Na naszych zdjęciach można znaleźć osoby te znane i mniej znane, reprezentujące wszystkie dziedziny życia. Mamy również szeroko rozumiane materiały ilustracyjne do różnych tematów. Nie ograniczamy się tylko do własnego archiwum i aktualnych wydarzeń, przyjmujemy zlecenia na wykonanie pojedynczych zdjęć oraz fotoreportaży.

Naszymi klientami są nie tylko prasa i wydawnictwa, ale również firmy i instytucje. Realizujemy dla nich wszelkiego rodzaju zlecenia wiążące się z fotografią. Osoby prywatne także mogą skorzystać z naszej bogatej oferty.

Zapraszamy do współpracy!

www.kfp.com.pl

foto@kfp.com.pl

58 301 94 46

POMORSKA NAGRODA JAKOŚCI

najbardziej kompleksowa
nagroda w regionie



DLACZEGO KONKURS O POMORSKĄ NAGRODĘ JAKOŚCI?

Pomożemy Ci:

- poznać silne i słabe strony organizacji
- zwiększyć świadomość znaczenia procesów jakościowych

Powiemy jak:

- wprowadzić działania na rzecz poprawy jakości
- zwiększyć wpływ jakości na wydajność przedsiębiorstwa

Wskażemy Ci:

- możliwości rozwoju firmy poprzez stosowanie Modelu PNJ

Weź udział w Konkursie o Pomorską Nagrodę Jakości

Informacje o Konkursie oraz regulamin

www.gdansk.enot.pl

pnj@gdansk.enot.pl

tel. 58 321 84 84



ORGANIZATOR



WSPÓŁORGANIZATOR



BIULETYN INFORMACYJNY POMORSKIEJ RADY FSNT NOT W GDAŃSKU

Redaktor Naczelny: dr inż. Jan Bogusławski; Opracowanie: inż. Paulina Orłowska, mgr Barbara Wiśniewska

Kontakt z Zarządem i Biurem Pomorskiej Rady:

Gdańsk, ul. Rajska 6; tel. +48 58 321 84 84; e-mail: sekretariat@gdansk.enot.pl, www.gdansk.enot.pl

Opinie zawarte w artykułach przedstawiają poglądy autorów. Pomorska Rada nie ponosi za nie odpowiedzialności.